

Příprava a rozvoj denního magisterského studia oboru adiktologie (CZ.2.17/3.1.00/31430)

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA PROJEKTU

Daniela Kmetonyová
Soňa Holčíková
David Voňka
Michal Miovský

Tato publikace vznikla a byla vydána pod odbornou záštitou a koordinací:

Centra adiktologie, PK 1. LF UK v Praze a VFN v Praze

Díky finanční podpoře:

**projektu Příprava a rozvoj denního magisterského studia oboru adiktologie
CZ.2.17/3.1.00/31430**

**Evropský sociální fond
„Praha & EU: Investujeme do vaší budoucnosti“**

**Tento projekt je financován Evropským sociálním fondem, státním rozpočtem České republiky a
rozpočtem hlavního města Prahy.**

Obsah

Základní informace o projektu	4
Cíle projektu a jejich naplnění	5
Popis cílové skupiny a její zpětná vazba	7
Udržitelnost projektu	8
Rovné příležitosti	8
Udržitelný rozvoj	8
Průběh a dosažené výsledky jednotlivých klíčových aktivit	9
Klíčová aktivita č. 1 - Dotvoření návrhu tematické, personální a ekonomické koncepce výuky na magisterské úrovni v oboru adiktologie	9
Klíčová aktivita č. 2 - Vypracování výukových a studijních textů	10
Klíčová aktivita č.3 - Odborná příprava vedoucích praxí magisterského studia.....	13
Klíčová aktivita č.4 - Zajištění stáží pro studenty.....	15
Klíčová aktivita 5 - Zvyšování odborných a profesních kompetencí pedagogů.....	18
Klíčová aktivita č.8 - Vypracování curricula magisterského studia adiktologie.....	25
Klíčová aktivita č. 9 - Dovybavení výuky magisterského studia a výzkumu studentů.....	26
Klíčová aktivita č.10 - Internetové stránky magisterského studia adiktologie.....	27
Klíčová aktivita č.11 - Řízení a administrace projektu	28
Klíčová aktivita č.12 - Interní hodnocení projektu	28
Klíčová aktivita č.13 - Zhodnocení a evaluace průběhu projektu a výsledků.....	29
Harmonogram klíčových aktivit.....	30
Publicita projektu	31
Výstupy projektu	33
Problémy při realizaci	34
Závěr	35

Základní informace o projektu

Registrační číslo projektu: CZ.2.17/3.1.00/31430

Název projektu: Příprava a rozvoj denního magisterského studia oboru adiktologie

Doba realizace: 1.1.2009 – 31.12.2010

Příjemce podpory: Univerzita Karlova v Praze, Ovocný trh 560, 110 00 Praha 1, týká se součásti:

1.lékařské fakulty, Kateřinská 32, 121 08 Praha 2

Realizátor: Centrum adiktologie, Psychiatrická klinika, 1. lékařské fakulty a VFN, Univerzita Karlova v Praze, Ke Karlovu 11 / 120 00 Praha 2

Realizační tým:

Vedoucí projektu: Doc. PhDr. Michal Miovský Ph.D.

Manager projektu: Ing. Soňa Holčíková, Ing. Daniela Kmetonyová

Asistenti projektu: Zdenka Hoznauerová, Štěpán David

Pedagogický a akademický pracovníci: Ing. Soňa Holčíková, Mgr. Petra Holcnerová, Mgr. Roman Gabrhelík, Mgr. Kateřina Grohmannová, Mgr. Jaroslav Vacek, Mgr. Lenka Šťastná, Mgr. Hana Fidesová

Cíle projektu a jejich naplnění

Globálním cílem projektu je vybudovat kvalitní zázemí pro výzkum, výuku a vzdělávání v oboru adiktologie na magisterské úrovni, což zahrnuje: zvýšení kapacity počítačové učebny pro potřeby výuky a výzkumu, dovybavení knihovny a studovny pro potřeby výuky a výzkumu s důrazem na elektronickou knihovnu, zajištění praktické podpory pro výuku studentů prostřednictvím školení vedoucích praxí a absolvování praxí, vytvoření a doplnění studijních internetových stránek. Cílem projektu bylo také zabezpečit kvalitní odbornou přípravu a další vzdělávání pedagogických a vědeckých pracovníků, kteří v rámci magisterského studia povedou výuku a výzkum, a to prostřednictvím: zajištění kvalitní a kontinuální spolupráce se zahraničními partnery v podobě výměnných přednášek, zajištění stáží pracovníků u domácích a zahraničních partnerů především na sledování průběhu výuky a výzkumu se studenty, zvyšování odborných kompetencí a profesního růstu pracovníků v jednotlivých oblastech oboru prostřednictvím kurzů a jiných druhů vzdělávání. Zajištění konkurenceschopnosti a kreditu na mezinárodním poli prostřednictvím zajištění možnosti studijních pobytů s cílem zvýšení kvalifikace pracovníků na úroveň Ph.D. a také zvýšení úrovně znalosti cizích jazyků, cílené spolupráce s partnery za účelem harmonizace studia a výzkumu se zahraničními vzdělávacími a výzkumnými institucemi. Cílem projektu bylo také dotvořit tematickou, personální a ekonomickou koncepci vědy a výzkumu v oboru adiktologie na magisterské úrovni a získat akreditaci na magisterské studium adiktologie.

Výstupem projektu je vybudování konkurenceschopného a rozvíjejícího se zázemí pro výuku, vědu a výzkum v oboru adiktologie na magisterské úrovni, která doposud v České republice neexistovala.

Všechny stanovené cíle projektu – hlavní cíl i dílčí cíle – byly naplněny bezesbýtku. Projekt současně ve svých hlavních oblastech působení přinesl téměř vždy něco nad rámec původního plánu a rozšířil tak celkový záběr studijního programu i jeho atraktivitu v národním i mezinárodním kontextu:

Vypracování curricula magisterského studia adiktologie:

Podářilo se vytvořit naprosto originální profil nového studijního programu, který dokázal integrovat několik hlavních požadavků. Celý program stojí na 4 pilířích/liniích studia: 1. prohloubení klinické úrovně znalostí a dovedností, rozvíjející bakalářský program do větší hloubky a šíře, 2. získání praktické a teoretické orientace v oblasti duševního zdraví, 3. získání praktické a teoretické orientace v oblasti veřejného zdraví, 3. prohloubení znalostí a dovedností v oblasti vědy a výzkumu.

Kurikulum je současně přímo zasazeno do nově vznikajícího systému kvalifikačního rámce (projekt Q-RAM), který byl v průběhu realizace zohledněn a všechny výstupy jsou plně kompatibilní s tímto vznikajícím systémem v ČR (jak na úrovni definice znalostí, tak dovedností a kompetencí).

Dotvoření návrhu tematické, personální a ekonomické koncepce výuky na magisterské úrovni v oboru adiktologie:

Byla na míru vzniklému kurikulu vytvořena koncepce, zpracovávající jak oblast teoretickou/obsahovou (v návaznosti na výstup předchozího cíle), tak personální a ekonomickou. Program tak má zpracovanou veškerou základní dokumentaci, která nejen usnadnila jeho rychlou akreditaci (spis prošel akreditační komisí MŠMT na poprvé a bez vážných propomínek), ale samozřejmě také jeho institucionální usazení v systému výuky 1. LF UK, což není jednoduchý úkol skrze množství právě uvedených kroků v těchto dotčených oblastech.

Vypracování výukových a studijních textů:

Bylo vypracováno velké množství původních výukových textů, jejichž rozsah a obsah jde daleko za původně plánované množství a současně by bez projektu nebylo zcela myslitelné, aby vzniklo. Program tak získal množství originálních učebních textů a překladů a pomohl v některých předmětech vytvořit portfolio v českém jazyce (do té doby byly např. dostupné klíčové texty pouze v anglickém jazyce). Druhá část kromě samotných překladů a původních učebních textů byla tvořena různými typy doplňkové literatury pro všechny 4 pilíře/linie studia a především pak byl důraz kladen na e-learningové texty.

Odborná příprava vedoucích praxí magisterského studia:

Tento cíl byl naplněn díky skvělé spolupráci našich partnerských organizací, zajišťujících pro nás praxe. Podářilo se splnit tento cíl i v tom, že školeními prošlo mnohem více vedoucích praxí a obsah školení se

podařilo natolik atraktivně, že nešlo pouze o formální účasti. Evaluace ukázala, že kromě samotného hlavního cíle byli pedagogové spokojeni také s doplňovými tématy reprezentovanými aktuálními z výzkumné a klinické praxe. Podařilo se tak vybranou skupinu vedoucích praxí připravit na práci se studenty MGR studia na vyšší úrovni, než jak tomu je v rámci BC studia.

Zajištění stáží pro studenty:

Pro studenty se podařilo zajištit nová místa buďto u existujících smluvních partnerů (navýšením kapacity a designováním nových míst na požadavky MGR studia) nebo díky novým kontaktům a partnerům. Potěšující je, že se podařilo tato místa zajistit též v zahraničí a též především v anglicky mluvícím prostředí o které je mezi novými studenty největší poptávka (provedená evaluace zájmu o ERASMUS a stáže a praxe).

Zvyšování odborných a profesních kompetencí pedagogů:

I tento cíl byl splněn s rezervou. Velká část pedagogů MGR studia prošla novými programy, zvýšila si kvalifikaci nebo díky projektu se mohla připravit a získat podporu pro náročnější typ vzdělávání (např. jeden z pracovníků získal díky lepší přípravě zahraniční prestižní stipendium v USA, kde si začal následně zvyšovat kvalifikaci ve výzkumu). Bezezbytku tam byl naplněn cíl především pro zvýšení kompetencí ve vědě a výzkumu a oblasti publikování a zapojování studentů MGR programu do těchto aktivit.

Dovybavení výuky magisterského studia a výzkumu studentů:

Dle plánu byly dovybaveny prostory pro výuku a studenti i pedagogové získaly velmi dobré technické a softwarové vybavení nad rámec toho, co je schopna zajistit fakulta sama.

Díky projektu byla taky vytvořena nová počítačová učebna pro studenty v domě u Nemocnice 4 a také byla zakoupena pro cílovou skupinu česká a zahraniční literatura.

Internetové stránky magisterského studia adiktologie:

Pro studenty vznikla zcela nová sekce internetových stránek, která ve velmi rozsáhlé a sofistikované podobě nabízí podporu jak z hlediska obsluhy výuky (informace a průvodce atd., včetně např. také nových norem pro DP práce a průvodce celým procesem), tak z hlediska obsahu (posílení e-learningu ve výuce atd.).

Popis cílové skupiny a její zpětná vazba

Globálním cílem projektu bylo vytvořit zázemí pro výuku, vzdělávání a výzkum v adiktologii na magisterské úrovni. Aktivitu projektu byly zaměřeny na dvě hlavní cílové skupiny:

a) studenty denního magisterského studia adiktologie na 1. LF UK. Velikost této cílové skupiny byla původně plánovaná na 35 studentů, avšak úspěšně složilo přijímací zkoušky do magisterského stupně studia pouze 31 studentů.

b) pedagogy a akademické pracovníky magisterského programu adiktologie, kteří se podílejí na výuce a vědecko - výzkumné činnosti. Kromě toho byly širší cílovou skupinou projektu i výzkumné ústavy, které se věnují výchově budoucích vědeckých pracovníků, další instituce spolupracující s vysokými školami, sociální partneři, odborní pracovníci ve školství. Velikost cílové skupiny byla původně plánovaná na 15 osob, avšak v průběhu projektu se podařilo úspěšně podpořit celkem 58 osob.

Všechny realizované aktivity jsme průběžně konzultovali a vyhodnocovali ve spolupráci s cílovou skupinou. Hlavním přínosem uvedeného přístupu je bezprostřední zpětná vazba (tedy rychlost získání informací a její bezprostřednost s možností následného využití pro další práci) a právě možnost úprav dalších kroků a práce tak, aby jejich definitivní podoba plně odpovídala potřebám cílových skupin. Pro evaluace (různé typy) jsme využili různé metody a přístupy:

a) dotazníková šetření (evaluační dotazníky): viz také hodnocení výuky či kurzů,

b) řízené rozhovory: hodnocení sylabů, hodnocení studijního plánu, hodnocení výuky, hodnocení pedagogů,

c) ohniskové skupiny: hodnocení sylabů, hodnocení studijního plánu, hodnocení výuky

Hlavním přínosem hodnocení aktivit a produktů ze strany cílových skupin bylo větší zaměření na praktické využití produktů a jejich flexibilitu vzhledem k dalším změnám v budoucnu.

Pro samotné hodnocení výuky od studentů jsme využili vlastní dotazník rozšiřující běžný záběr o podrobnější vhlad do vybraných hodnocených oblastí (hodnocení obsahu, formy, metod výuky atd.). Totéž se týkalo pak hodnocení pedagogů - viz také Hodnoceni od pedagogů mgr studia dostupné na: <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/330/2624/Hodnoceni-magisterskeho-studia-oboru-adiktologie-v-zimnim-semestru-akademickeho-roku-2010-2011>

Udržitelnost projektu

Udržitelnost projektu stavíme na tom, že se celý studijní program podařilo řádně akreditovat (akreditací studijního oboru na MŠMT ČR), díky čemuž má program zajištěny platby ze státního rozpočtu ČR pro provoz a mzdy pedagogů a fakulty formou dotací na studenty. Po skončení projektu bude dále probíhat studium dle akreditace. Aktualizace studijních opor, studijního plánu, další vybavení zázemí bude řešeno formou financování z rozvojových projektů VŠ, fondu rozvoje vysokých škol a další vědecko-výzkumné činnosti pracoviště.

Rovné příležitosti

Projekt měl zásadní vliv na rovné příležitosti – a to zejména z toho pohledu, že různé znevýhodněné skupiny obyvatel se mohly zapojit do studia oboru adiktologie a tím zvýšit svou uplatnitelnost na trhu práce. Projekt poskytl zázemí pro výuku a výzkum v rychle se rozvíjícím oboru týkajícího se návykových látek a dopadů spojených s jejich užíváním, čím došlo ke zlepšení přístupu k vzdělávání pro některé znevýhodněné skupiny v populaci. Týká se to zejména osob romské národnosti a zástupců početně větších přistěhovaleckých skupin. Při realizaci záměru jsme v rámci realizace projektu vytvořili podpůrné programy pro tyto studenty. Tyto programy by jim měly usnadnit studium, případně jim umožnit vytvořit individuální vzdělávací plán. Jedná se například o vazbu na klíčovou aktivitu budování knihovny a počítačové učebny, na které jsou vázány některé dílčí podpůrné programy, které by zejména sociálně slabším či jinak znevýhodněným studentům umožňují snadný a dostatečný přístup ke studijním materiálům, internetu atd. Díky projektu se nám podařilo vybudovat dobré technické a personální zázemí umožňující existenci podpůrných výukových programů, které v běžných ekonomických podmínkách bylo velmi obtížné vybudovat. V rámci projektu bylo cílem zabezpečit rovné příležitosti pro muže a ženy. Popis principu rovných příležitostí byl naplněn (zejména díky důrazu na e-learningovou formu výuky a posilování doplňkových textů a nových výukových textů).

Udržitelný rozvoj

Projekt byl popsán jako neutrální vzhledem k udržitelnému rozvoji. V rámci realizace projektu nedošlo k posunu a projekt hodnotíme nadále jako neutrální k udržitelnému rozvoji.

Průběh a dosažené výsledky jednotlivých klíčových aktivit

Klíčová aktivita č. 1 - Dotvoření návrhu tematické, personální a ekonomické koncepce výuky na magisterské úrovni v oboru adiktologie

Cílem první klíčové aktivity bylo dotvoření dlouhodobé výukové, personální a ekonomické koncepce magisterského studia adiktologie. V rámci projektu byl vytvořen 250 -stránkový dokument, který obsahuje detailně rozepsaný studijní program, popis studijního oboru adiktologie a studijní plán pro dva ročníky magisterského studia adiktologie. Dále jsou v něm obsaženy informace o základní vědecko-výzkumné aktivitě. Finální část odůvodňuje potřebu studia jako studia doposud neexistujícího v České republice. Konkrétně jsou tam také obsaženy cíle a vymezení výstupů studia a požadavky na uchazeče o studium. V rámci akreditačního spisu byl také prezentován časový plán studia. Po zpracování a schválení anotací k jednotlivým předmětům magisterského studia byla vypracována a potvrzena personální koncepce výuky: výuku jednotlivých předmětů bude zabezpečovat celkem 19 garantů - odborníků v oblasti mentálního zdraví a závislostí s mnoholetou praxí a mezinárodními zkušenostmi v oboru, kteří budou zabezpečovat předmět po jeho personální a obsahové stránce, budou zajišťovat naplňování výstupů jednotlivých předmětů. Personální a ekonomickou koncepcí výuky byla zabezpečena v souladu s jinými výukovými a výzkumnými aktivitami poskytovanými Centrem adiktologie, tak byl zajištěn plynulý chod studia. Byla provedena analýza potřeb studia a finanční požadavky a požadavky na finanční zabezpečení personálu a zabezpečení výuky, na zázemí výuky a informační zabezpečení výuky byly zpracovány do akreditačního spisu. Do akreditačního spisu je také zpracován hodnotící dotazník. V říjnu 2009 byl akreditační spis definitivně schválen a magisterský stupeň studia adiktologie akreditován. Na základě tohoto úspěchu bylo možné otevřít první ročník magisterského studia adiktologie již ve školním roce 2010/2011. Ve dnech 21. – 22. 5. 2010 úspěšně proběhl plánovaný přípravný kurz k přijímacím zkouškám na navazující magisterské studium adiktologie, který se uskutečnil ve výukových prostorech 1.LF UK v Praze. V rámci přípravného kurzu proběhly přednášky – Systém služeb v ČR (Janíková), - Poruchy vyvolané užíváním návykových látek, diagnostika a indikace (Holcnerová), - Návykové látky, rozdělení, základní charakteristika, farmakoterapie (Minařík), - Komplikace způsobené užíváním návykových látek (Minařík), - Dispozice: genetické a neurobiologické faktory (Kalina), - Psychologie, psychopatologie, psychoterapie a poradenství (Kalina), - Racionální drogová politika, sociologie (Běláčková), - Právo a kriminologie (Štefunková), - Sociální politika a sociální práce (Skřivánková). Celkově se ho zúčastnilo 17 osob a bylo vyhodnoceno prostřednictvím hodnotícího dotazníku Centra adiktologie, který vyplňovaly účastníci kurzu. Organizační část byla hodnocena studenty v 59% pozitivně, 23% neutrálně a 8% nebylo úplně spokojených. Nejvíce zajímavá témata byli pro účastníky Racionální drogová politika, sociologie, Systém léčebné péče v ČR a Právo a kriminologie. Pro účastníky byli nejzajímavější lektori – Běláčková, Janíková a Kalina. 69% účastníků hodnotilo pozitivně splnění očekávání od kurzu a 31% hodnotila očekávání z kurzu jako neutrální. Na otázku, jestli by chtěli účastníci kurzu něco na kurzu změnit, tak by ho např. rádi přesunuli na pracovní den, ze 2 dní by kurz roztáhli na 3 dny, někteří nebyli plně spokojeni s lektory. Celkovou známkou výborná byl kurz ohodnocen 38%, dále 38% hodnotilo kurz známkou velmi dobrá a 23% známkou dobrá. Nicméně všichni účastníci by doporučili kurz dalším zájemcům. Na základě tohoto hodnocení považujeme kurz za úspěšný a pro uchazeče o magisterské studium smysluplný a užitečný a z poznatků získaných hodnocením se budeme inspirovat při organizaci dalších ročníků. Samotné přijímací pohovory do magisterského studia adiktologie se uskutečnily dle plánu 17. června 2010 organizačně zajištěny 1.LF UK v Praze. Podaných přihlášek bylo celkově 38 a z toho bylo přijato 31 uchazečů. Všichni uchazeči studují bakalářskou adiktologii na 1.LF UK v Praze. V září 2010 úspěšně začal první semestr magisterského studia adiktologie. Nad rámec uvedeného podařilo vypracovat v této klíčové aktivitě vytvořit proces posuzování uchazečů z hlediska připravenosti (základní parametry) pro přijetí do MGR studia. Byl připraven soubor otázek k přijímacím zkouškám sestávající z testu písemných odborných znalostí a z ústní zkoušky (tvořena z modelových otázek).

Informace o požadavkách na přijetí do MGR studijního programu byly zveřejněny na webových stránkách Centra Adiktologie: <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/178/525/Informace-o-prijimacim-rizeni-pro-bakalarsky-a-magistersky-obor-adiktologie>. Ten byl následně použit při přijímacím řízení do magisterského studia v adiktologii.

Také byl zpracován návrh znění novelizace zákona 96/2004 Sb. v aktuálním znění pro zanesení změn týkajících se MGR studia – což je zásadní posun pro uchazeče v tom, že po dokončení tohoto procesu bude mít MGR studium oporu v zákonu. Na zpracování se podíleli členové týmu projektu a po předání asociaci adiktologů byl návrh následně předložen MZ ČR, které vyjádřilo podporu pro tuto úpravu. To je zásadní posun pro uchazeče v tom, že po dokončení tohoto procesu bude mít MGR studium oporu v zákonu. Současně se nám podařilo promítnout tuto legislativní úpravu také do návrhu personálního obsazení léčebných center a ukotvit v návrhu PVT vyhlášky, což upevňuje jednak klinický profil oboru a jednak zvyšuje šanci na uplatnění na trhu práce. V poslední části projektu byla dokončena práce na poslední části koncepce oboru, na lůžkové péči. Jednalo se o zásadní krok, neboť doposud žádný podobný výukový dokument nebyl vytvořen a současně ani jedna z odborných společností podobným dokumentem nedisponuje. I proto byla vedena úzká spolupráce se Společností pro návykové nemoci ČLS JEP. Z výukového hlediska jde o materiál, který tvoří základní kámen pro linii předmětů ve veřejném zdraví a současně se bez něj neobejdou klinické předměty, pro které představují jednotlivé kapitoly vždy výchozí teoretický podklad. Dokončením koncepce touto poslední částí je nyní pokryto základní spektrum léčebných programů pro tuto výukovou potřebu. V projektu se nad rámec uvedeného podařilo po opakované diskusi a analýzách kurikula dospět v týmu ke konsensu a vytvořit logbook - agregací výkonů z nižšího stupně studia v kombinaci s tzv. doporučenými postupy. Jednalo se o velmi náročné koncepční řešení, neboť magisterská úroveň adiktologie logicky nemůže opakovat klinickou výuku z nižšího stupně a současně nebyl až do tohoto řešení k dispozici žádný návrh, který by dokázal přemostit požadavky na tuto vyšší úroveň a podobu logbooku z BC stupně. Jedná se proto o splnění úkolu, který představuje velmi náročné zadání z hlediska výuky a řeší de facto kompletně celý charakter praktické přípravy studentů MGR studia a dává mu jednotný koncepční rámec, překonávající dosavadní představu v původní (první) verzi akreditačního spisu. V souladu s novým opatřením děkana 1. LF UK byl zpracován v rámci projektu také návrh norem pro diplomové práce, který slouží jak pro studenty, tak pro pedagogy a odpovídá potřebám MGR studia.

Klíčová aktivita č. 2 - Vypracování výukových a studijních textů

Jedním z cílů druhé klíčové aktivity bylo vypracování veškerých sylabů pro dva ročníky denního magisterského studia, podle kterých budou jednotlivé předměty vyučovány. Syllaby popisují obsah jednotlivých vyučovacích hodin s příslušnou studijní literaturou (16 výukových bloků za semestr). Konkrétně se jedná o: 1. název předmětu, jména vyučujících, 2. cíle předmětu, které sumarizují to, co má student na konci semestru znát, 3. popis výukového bloku (2 vyučovací hodiny), ten je složený především z klíčových pojmů a definic, 4. povinnou a doporučenou literaturu, uvedeny budou pouze oficiálně vydané publikace. V rámci klíčové aktivity proběhlo vypracování sylabů předmětů v souladu s tématickou koncepcí. Byl podrobně vypracován formulář sylabů pro denní magisterské studium adiktologie, který obsahuje informace o předmětu, jeho časovém rozsahu, technickém a personálním zabezpečení. Rozsah sylabů byl rozdělen podle povinnosti/volitelnosti předmětů v akreditačním spise.

Další významnou součástí výstupů projektu bylo vypracování výukových textů pro studenty magisterského studia, které slouží jako hlavní zdroj evidence-based informací ve výuce. Byly vytvořeny následující výukové texty:

Výukové texty

1	Alkohol - epidemiologie
2	Alkohol - charakteristika
3	Alkohol - léčba
4	Alkohol - regulace
5	Alkohol - účinky
6	Alkohol - úvod
7	Alkohol - užívání
8	Halucinogény - účinky
9	Halucinogény - uživatelé
10	Halucinogény - úvod, léčba
11	Kokain - úvod
12	Kokain - charakteristika
13	Kokain - epidemiologie
14	Kokain - účinky
15	Kokain - uživatelé, užívání
16	Kokain - prevence/léčba
17	Kokain regulace
18	Nelátkové závislosti - behaviorální závislosti
19	Nelátkové závislosti - workoholismus
20	Nelátkové závislosti - závislost na internetu
21	Nelátkové závislosti - závislost na práci
22	Opiáty - epidemiologie
23	Opiáty - charakteristika
24	Opiáty - regulace
25	Opiáty - uživatelé
26	Taneční drogy - úvod
27	Taneční drogy - charakteristika
28	Taneční drogy - epidemiologie
29	Taneční drogy - prevence/léčba
30	Taneční drogy - účinky
31	Taneční drogy - uživatelé, užívání
32	Těkavé látky - úvod, regulace

33	Těkavé látky - charakteristika
34	Těkavé látky - epidemiologie
35	Těkavé látky - účinky, uživatelé a užívání
36	Těkavé látky - prevence/léčba
37	Vybrané teoretické aspekty provádění školních studií v adiktologii
38	Školní studie: Vybrané ukázky školních studií provedených v ČR metody Rychlého posuzování (Rapid Assessment and response) a jejich kompatibilita s vybranými analytickými metodami
39	Teoretická východiska aplikace kvalitativních metod v moderním adiktologickém výzkumu
40	Praktické ukázky aplikace kvalitativních metod v adiktologickém výzkumu: metody Rychlého posuzování (Rapid Assessment and response)

Dále byla vytvořena publikace Historie návykových látek, která je doplňující publikací k učebním textům Návykové látky.

Díky projektu byl vytvořen a vytisknut učebný text První pomoc při předávkování a jeho prevence (Overdose Prevention and Responses - autoři Matt Curtis a Lydia Guterman). Text slouží jako učebnice v rámci předmětů zabývajících se problematikou Harm reduction a poškozování zdraví. Jedná se první učební text tohoto druhu v ČR v historii.

Další učebnicí, která vznikla díky projektu je hlavní učebnice pro předmět Case management (třísemestrální předmět) s názvem Provádění a hodnocení case managementu pro uživatele návykových látek s komplexními a mnohočetnými problémy (Implementation and evaluation of case management for substance abusers with complex and multiple problems - autor Wouter Vanderplasschen). Učebnice byla vytisknuta jako kniha a taky byla vysázena do formy pro e-learning.

Další z učebních textů, který vznikl v rámci projektu je publikace „Co je Harm reduction?“ Stanovisko Mezinárodní asociace pro harm reduction, vydána organizací International Harm Reduction Organisation (IHRA). Text tohoto druhu v České republice zatím chyběl a je používán při předmětech zabývajících se problematikou Harm reduction.

Dalším textem, který vznikl díky projektu byl český, zatím nepublikovaný text „Cybersex“, který slouží jako učebnice pro předměty poradenství a internetové závislosti. Text byl vydán jako elektronická publikace.

Pro potřeby zlepšení jazykové přípravy studentů byl vytvořen text zabývajícím se obsahovou analýzou médií, což je projekt, který v Centru Adiktologie běží již 3 roky a zapojují se do něj též studenti. Práce má cíl dále podpořit zapojování studentů do výzkumu (jedna z priorit pro MGR studium).

V rámci této klíčové aktivity byl uveřejněn přeložený článek „Hraniční možnosti z hlediska Threshold quantities for drug offences“ v časopisu Adiktologie 2010/10/4. Text bude používán v několika předmětech (Veřejné zdraví II, Výběrový seminář nízkoprahové služby, Kazuistický seminář atd.).

V rámci vypracovávání výukových a studijních materiálů proběhla v rámci klíčové aktivity komunikace s domácími a zahraničními spolupracujícími organizacemi, které již delší dobu působí na poli adiktologie a to na zajištění pokrytí potřeb domácí praxe a také zajištění kompatibility a konkurenceschoposti oboru na mezinárodní úrovni. Mezi domácími pracovišti bylo osloveno PPP Brno a FFUP Olomouc, kde byly zajištěny některé výukové opory a současně byla s kolegy vedena diskuse o případné reciproční výměně i v budoucnosti. Ze zahraničních pracovišť byla oslovena Univerzita v Banské Bystrici od které byly do knihovny získány 4 texty o Harm reduction a byla provedena revize textů Centra Adiktologie pro tuto výuku a dále byl osloven jako zahraniční expert Jeff Lee za účelem konzultace problému s terminologickým slovníkem pro výuku preventivních programů a byla dohodnuta spolupráce v roce 2011 na tomto tématu.

V rámci klíčové aktivity proběhlo jednání o s University of Gent v Belgii o přípravě výukových opor pro předměty magisterského studia zabývajících se problematikou primární prevence. Byly diskutovány možnosti využití výukových opor v anglickém jazyce v rámci meziuniverzitní spolupráce s recipročním

využitím časopisu Adiktologie pro belgické studenty. Bylo dohodnuto, že vybrané výukové opory používané belgickými studenty budou poskytnuty pro české studenty.

Klíčová aktivita č.3 - Odborná příprava vedoucích praxí magisterského studia

Náplní klíčové aktivity bylo poskytnout školení vedoucích praxí s cílem zabezpečit kvalitní průběh samotných praxí, které jsou zahrnuty do rozvrhu v rámci denního magisterského studia. Praxe mají za cíl pomoci studentům v rozvoji praktických dovedností a schopností aplikovat teoretické poznatky.

V rámci projektu se uskutečnili celkově čtyři školení vedoucích praxí. První školení se realizovalo v psychiatrické léčebně Havlíčkův Brod (Oddělení 1: Oddělení pro detoxifikaci a krátkodobou léčbu, Oddělení 2: Oddělení pro střednědobou léčbu návykových nemocí). Před samotným školením proběhla analýza potřeb partnera, protože se jednalo o partnera s malými zkušenostmi se školením. Potřeby byly diskutovány s MUDr. Houdkovou (jednání MUDr. Houdková, Doc. Miovský, Mgr. Vacek), byla navržena struktura semináře, proběhla příprava semináře a samotná realizace semináře (20. 10. 2009). Seminář sestával ze tří příspěvků: „Adiktolog – odborná způsobilost a osvědčení k výkonu povolání“ (Gajdošíková); „Specifika psychoterapeutického přístupu a práce s motivací u pacientů se soudně nařízenou ochrannou protialkoholní a prítitoxikomanickou léčbou“ (Endrödiová) a „Využití internetu v prevenci a léčbě poruch vyvolaných užíváním alkoholu“ (Vacek). Následně byly diskutovány praxe studentů a perspektivy vývoje oboru adiktologie a jeho praktických dopadů na chod AT oddělení v PL. Školení se účastnilo 31 posluchačů a bylo vyhodnoceno prostřednictvím hodnotícího dotazníku Centra adiktologie, který vyplňovali účastníci školení. 38% účastníků hodnotilo organizační zajištění kurzu pozitivně, 54% neutrálně a 8 % spíše negativně. 83% účastníků hodnotilo srozumitelnost výkladu pozitivně, 13% neutrálně a 4% spíše negativně. 79% účastníků hodnotilo tempo výkladu pozitivně, 17% neutrálně a 4% spíše negativně. Odborná úroveň výkladu byla z 42% hodnocena pozitivně, 38% neutrálně a 21% spíše negativně. Témata, které účastníky nejvíce zaujali byli – kazuistika, využití internetu v prevenci a léčbě a ochranná léčba. Tému nepovažovalo za nutné dale rozvinout 61% účastníků a zbylých 39% by rádo tému rozšířilo o praxi a reálnou situaci v ČR a strategii léčby v ochranných léčebnách. Další témata, které by účastníky zajímalo jsou – proces s motivací, nelátkové závislosti, trendy v psychoterapii závislostí a závislost na nikotinu a kouření.

Druhé ze školení proběhlo v psychiatrické léčebně Červený dvůr. Před samotným školením proběhla analýza potřeb partnera, byla navržena struktura semináře, proběhla příprava semináře a samotná realizace semináře (14.4.2010). Seminář sestával ze tří příspěvků: „Adiktolog – odborná způsobilost a osvědčení k výkonu povolání“ (Doc. PhDr. Michal Miovský, Ph.D.); „Specifika psychoterapeutického přístupu a práce s motivací u pacientů se soudně nařízenou ochrannou protialkoholní a prítitoxikomanskou léčbou“ (Mgr. Lenka Endrödiová) a „Odpovědnost za škodu způsobenou při praxi“ (JUDr. Michaela Štefunková, Ph.D.). Následně byly diskutovány praxe studentů a perspektivy vývoje oboru adiktologie. Školení se účastnilo 23 posluchačů a bylo vyhodnoceno prostřednictvím hodnotícího dotazníku Centra adiktologie, který vyplňovali účastníci školení. 70% účastníků hodnotilo organizační zajištění školení pozitivně a 30% neutrálně. Srozumitelnost výkladu hodnotilo pozitivně 82% účastníků, 12% jej hodnotilo neutrálně a 6% spíše negativně. Tempo výkladu bylo vyhodnoceno pozitivně 81% účastníky a neutrálně 19% účastníky. Odbornost výkladu hodnotilo pozitivně 57%, neutrálně 31% a spíše negativně 13% respondent. Nejvíce účastníky zaujali příklady a kazuistiky a potřebu dale rozvinout téma mělo pouze 13% účastníků.

Třetí školení vedoucích praxí pro o.s.Semiramis (organizace věnující se prevenci a léčbě závislostí působící na území středočeského kraje) se uskutečnilo v Praze dne 29.9.2010 v prostorách CA PK 1. LF UK.. Před samotným školením proběhla analýza potřeb partnera, byla navržena struktura semináře, proběhla příprava semináře a samotná realizace semináře. Zúčastnilo se ho 15 účastníků. Seminář sestával ze tří příspěvků: „Adiktolog – odborná způsobilost a osvědčení k výkonu povolání“ (Doc. PhDr. Michal Miovský, Ph.D.); „Specifika psychoterapeutického přístupu a práce s motivací u

pacientů se soudně nařízenou ochrannou protialkoholní a protitoxikomanskou léčbou“ (Mgr. Lenka Endrödiová) a „Využití internetu v prevenci a léčbě poruch vyvolaných užíváním alkoholu“ (Mgr. Jaroslav Vacek). Právě zvolená témata patří mezi současné problémy práce s málo motivovanými klienty a souvisí též s hledáním modelu spolupráce s PMS ČR a VS ČR. Obě tyto oblasti tvoří jeden z velkých problémů spolupráce neziskového sektoru s pracovníky obou sítí institucí a neexistuje dnes formulovaná představa o tom, jak by tato spolupráce měla vypadat. Školení bylo následně vyhodnoceno prostřednictvím hodnotícího dotazníku Centra adiktologie, který vyplňovaly účastníci školení. Organizační zajištění semináře a srozumitelnost výkladu bylo hodnoceno pozitivně 93% účastníky a 7% účastníků jej hodnotilo neutrálně. 87% účastníků hodnotilo tempo výkladu pozitivně a 13% neutrálně. 80% účastníků hodnotilo odbornou úroveň výkladu pozitivně, 13% neutrálně a 7% spíše negativně. Nejvíce zajímavá témata pro účastníky byli kazuistiky, příklady z praxe a téma internetového poradenství. Žádný z respondentů neměl potřebu dané téma více rozvinout.

Poslední ze série školení praxí proběhlo 25.11.2010 pro o.s. Podané ruce v Praze (největší poskytovatel preventivních a léčebných služeb na Moravě) v Praze v prostorách CA PK 1. LF UK. Před samotným školením proběhla analýza potřeb partnera, byla navržena struktura semináře, proběhla příprava semináře a samotná realizace semináře. Zúčastnilo se ho 8 účastníků. Program školení sestával se tří příspěvků: „Adiktolog – odborná způsobilost a osvědčení k výkonu povolání“ (Doc. PhDr. Michal Miovský, Ph.D.); „Efektivní primární prevence užívání návykových látek: současný stav výzkumu a praxe“ (Doc. PhDr. Michal Miovský, Ph.D.) a „Využití internetu v prevenci a léčbě poruch vyvolaných užíváním alkoholu“ (Mgr. Jaroslav Vacek). Témata byla vybrána po dohodě s pracovníky organizace, neboť ta se dlouhodobě věnuje těmto tématům (viz např. provoz stránek www.extc.cz) a následná diskuse ukázala, že mezi oběma pracovišti v této oblasti existuje mnoho styčných poloh (např. internetová poradna atd.) pro další rozvoj spolupráce. Školení bylo následně vyhodnoceno prostřednictvím hodnotícího dotazníku Centra adiktologie, který vyplňovali účastníci školení. 87% účastníků hodnotilo organizační zajištění školení pozitivně a 13% neutrálně. Srozumitelnost výkladu byla pozitivně hodnocena v 75%, neutrálně v 13% a spíše negativně v 13% případů. Tempo výkladu bylo vyhodnoceno jako pozitivní v 75% a neutrálně v 25%. 87% účastníků hodnotilo odbornou úroveň výkladu pozitivně a 13% účastníků neutrálně. Nejvíce účastníky zaujalo téma využití internetu v prevenci a léčbě a dále odborná způsobilost adiktologa. 63% účastníků nemělo potřebu dané téma více rozvinout a 38% ano, jednalo se hlavně o otázky efektivity v prevenci.

Co se týče samotného hodnocení jednotlivých školení účastníky daných školení, je možné sledovat pozitivně se vyvíjející trend jednak v kvalitě organizačního zajištění školení, ale také i kvality výkladu a samotných přednášek. Celkově jsme vyhodnotili realizaci jednotlivých školení jako úspěšnou a v souladu s projektovým záměrem a jeho cíly.

V rámci projektu byl vytvořen manuál praxí, který je základním opěrným materiálem pro zabezpečení kvalitního průběhu praxí, které jsou koncipovány odlišně od bakalářského stupně studia. Hlavní ideou je odlišení linie samostatných výkonů (BC studium) od komplexní úvahy nad poskytovanou péčí v podobě tzv. doporučených postupů. Studenti tedy budou cvičeni přímo již v této složitější rovině přístupu ke klientovi/pacientovi a obor tím získává již standardní podobu z hlediska definice správného léčebného/preventivního postupu.

Dále se podařilo podepsat dodatek ke smlouvě o praxích studentů magisterského studia adiktologie s následujícími institucemi: PL Bílá Voda, Semiramis o.s., Podané ruce o.s., PL Červený dvůr, o.s. Prev-Centrum, o.s. Progressive, Ulice - Agentura sociální práce, o.s., Drop In o.p.s. Hlavní prioritou bylo prohloubit již existující spolupráci s klinickými pracovišti v oboru a zlepšit její zajištění. Za tímto účelem byla smlouva revidována a doplněna a byly navýšeny potřebné kapacity pro studenty MGR programu a současně byla se zástupci těchto zařízení vedena diskuse o stylu vedení praxí a možných zlepšeních z hlediska rozšíření nabídky pro studenty v oblasti práce s klienty (více nácvikových hodin a přímé účasti studentů na terapeutických programech).

Klíčová aktivita č.4 - Zajištění stáží pro studenty

Cílem této klíčové aktivity bylo pokračovat ve spolupráci s již spolupracujícími institucemi a zvýšit počet spolupracujících institucí, které nabízejí obsahově kompatibilní programy a vyjasnit podmínky a obsahovou stránku stáží, a také dojednat realizaci jednotlivých stáží s danými institucemi.

V rámci projektu se podařilo prohloubit spolupráce s Univerzitou Mateja Bela, Slovensko, kde kromě zapojení studentů do společných projektů budou probíhat výměnné pobyty studentů předběžně v oborech sociální práce, kde existuje specializační vzdělávání v HR. Právě zde jsme chtěli spolupráci prohloubit, neboť tato oblast je v našich podmínkách méně rozvinutá a naopak Slovensko zde těžilo z podpory několika mezinárodních projektů v této oblasti určených pro vzdělávání. V rámci projektu byli domluveni stáže studentů a umožnění studentům návštěvu ve vybraných smluvních zařízeních Univerzity Matěja Bela. Díky tomu budou mít naši studenti možnost zajímavého srovnání v práci ve srovnatelných typových provozech v obou zemích. Současně díky této zkušenosti a kontaktu bylo pro rok 2011 dohodnuto společné odborné setkání zaměřené na oblast sociální práce v adiktologii se snahou aktualizovat a doplnit takto zaměřené předměty o novinky z výzkumu a praxe. Podařilo se také dokončit podmínky ERASMUS smlouvy a dohodnout spolupráci v oblasti studentských projektů v oblasti Harm Reduction a byl připraven spolupředený projekt v této oblasti. Dne 4.11.2010 přijela do Prahy PhDr. Vavrinčíková a pro cílovou skupinu studenti a pedagogové se uskutečnila přednáška „Harm reduction na Slovensku – příležitosti a limity“. Akce proběhla v seminární místnosti v prostorách UK, Na Bojišti 3 a zúčastnilo se jí 25 podpořených osob, z toho 17 studentů. Po přednášce vyplňovala cílová skupina hodnotící dotazník. Organizační zajištění přednášky hodnotilo pozitivně 82% studentů a neutrálně 18% studentů. Všichni zúčastnění studenti hodnotili pozitivně srozumitelnost a tempo výkladu přednášející. 94% studentů hodnotilo pozitivně odbornou úroveň výkladu a 6% ji hodnotilo jako neutrální. Nejvíce studenty zaujali témata – financování služeb v SR, projekt PIKADU, nekomunikace a nepropojenost HR služeb v ČR. 76% studentů nemělo potřebu téma dále rozvinout a 24% ano, s tím, že by rádi slyšeli jaké jsou způsoby financování a spolupráce mezi organizacemi v SR a jak to je s legální preskripcí heroínu v SR. Další témata, které by studenti rádi uvítali jsou – rómska komunita a drogy, celkově systém služeb poskytovaných v SR klientům a stejná téma přednášky pro ČR. Na základě pozitivního hodnocení přednášky studenty považujeme organizaci přednášky pro cílovou skupinu za úspěšnou a smysluplnou.

V rámci projektu byli doladěny výměnné pobyty mezi 1.LF UK – studenty adiktologie a University of Gent, Belgie s cílem výměny informací a příkladů dobré praxe a také zvýšení jazykových dovedností studentů. Studenti budou zařazováni do belgického programu primární prevence, který má v Belgii značné a kvalitní zázemí. Momentálně probíhá zahajování programu Evropského kurikula v primární prevenci, a zapojení českých studentů do programu by přispělo k značnému rozvoji dané oblasti v České republice. Dále bylo dohodnuto rozšíření spolupráce o pracoviště University College Gent, díky vstřícnosti a předchozí spolupráci s Dr. Van der Keerftem. Jedná se o rozšíření možností především směrem k primární prevenci a práci s rizikovými dětmi (přistěhovalci atd.).

Stejně tak byla dokončena jednání v Belgickém Gentu, kde s Univerzity of Gent bylo vyjednání rozšíření smlouvy o studenty magisterského studia a obě strany deklarovaly zájem rozvíjet již dosažených výsledků.

V rámci projektu proběhla jednání v instituci Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogové závislosti (EMCDDA) v Lisabonu s Dr. Gregorem Burkhardem, vedoucím oddělení drogové prevence EMCDDA o konkrétních možnostech stážových pobytů studentů mgr. studijního stupně v rámci oddělení prevence EMCDDA. Dále byly diskutovány možnosti vědecko-výzkumné spolupráce CA s EMCDDA, kde EMCDDA řídí a dále spolupracuje s národními monitorovacími středisky všech zemí EU (REITOX). V rámci jejich spolupráce jsou prováděna různá šetření, hodnocení a studie, v rámci kterých jsou produkovány výzkumná data. Část takto získaných dat nejsou vždy zcela zpracována a interpretována. Setkání bylo zaměřeno na identifikaci typů výstupů, které mohou zpracovat jednak pracovníci CA, ale akcentováno především zapojení studentů mgr. studijního stupně, kteří mohou na

datech EMCDDA realizovat (nejen) své absolventské práce. V rámci navazujících jednání pak byl dojednan rámec spolupráce. Obě instituce se tedy dohodly na způsobu spolupráce při poskytování dat z centrální databanky a naopak při publikování a analýzách vzniklých ze zpracování těchto dat studenty, případně pedagogy. V dalším období tak bude možné, aby pedagogové i studenti oboru adiktologie využívali databanky pro výzkumné účely a mohly být předmětem práce v rámci diplomových prací. Byly také projednány podmínky stáží pro studenty a podařilo se sjednat podmínky dalších podobných praxí pro MGR studenty, nicméně s omezenou kapacitou 1 studenta ročně.

V rámci projektu byla rozvinuta spolupráce s Univerzitou v Prešove. Na střetnutí s Mgr. Murárom, odpovědným pracovníkem za výměnné pobyty, se projednaly možnosti a podmínky univerzitních výměnných pobytů pro studenty magisterského studia adiktologie. Také byly projednány krátkodobé stáže pro studenty v oblasti Adventure therapy, která bude pro studenty magisterského studia adiktologie přednášena pod pojmem zážitková pedagogika v rámci předmětu Vývojová psychopatologie. Adventure therapy se zabývá hraničním zážitkem, který má různorodé využití v terapii závislostí, a úzce souvisí se zážitkovou pedagogikou. Byla projednána možnost dvou- až třídních stáží pro studenty adiktologie.

Po společném jednání v Bratislavě se zástupci organizace Plan B byla v rámci projektu dohodnuta spolupráce s možností studijních pobytů studentů magisterského stupně na tomto pracovišti, jako rozšiřující možnost stážovat v provozu právní poradny. Tato organizace zajišťuje unikátní službu spojením nízkoprahového poradenství a terénní práce a právní podpory. Takový provoz je v ČR pouze jeden (Praha, ANO) a je problém proto s kapacitou. Možnost realizovat stážové pobyty proto v Bratislavě je výraznou pomocí pro MGR studium a zvýšilo kapacitu stáží o 3 místa čtvrtletně a zároveň rozšířilo možnosti zahraničních stážových pobytů pro studenty.

V rámci projektu proběhla komunikace s prof. Balsterem (USA), prof. Baborem (USA) a prof. Millerem. (USA) Šlo o nastavení oboru tak, aby byl kompatibilní s běžnými požadavky na podobné programy v zemích jako jsou USA nebo Británie (MA level) a existovala možnost návaznosti na jejich PDH programy (první dva profesori patří mezi čelní představitele současného PDH vzdělávání v oboru). Na rok 2011 byly naplánovány 2 cesty (v rámci udržitelnosti výsledků projektu) a zejména s prof. Millerem již nyní byla projednána možnost přípravy společného projektu, který by umožnil zapojení též studentů MGR programu. Za tímto účelem byla diskutována konkrétní témata a okruhy a byly hledány společné průniky témat mezi oběma týmy. Prof. Miller současně projevil zájem o další vzdělávání studentů v oblasti zvyšování publikačních dovedností, což je jedna z domén jeho práce a byl za tímto účelem pro výuku zpracován záznam jeho workshopu ze září 2010 a diskutovány možnosti jak jej rozšířit a výukově využít též v dalších programech 1. LF UK.

Dále v rámci projektu proběhlo jednání se zástupcem Oxford Brookes Univerzity (UK) Davidem Foxcroftem za účelem dokončení dohody o uzavření ERASMUS kontraktu mezi oběma univerzitami. Obsahem jednání bylo: porovnání studijních programů, jednání uvnitř obou univerzit o kapacitě pro ERASMUS kontrakt, jednání o možnosti uzavřít smlouvy na konci léta případně na začátku školního roku. Dále byla provedena analýza nabídnutých předmětů z obou stran a uzavřena dohoda o konečné nabídce pro studenty a kreditní bilanci v pro absolvování vybraných předmětů na obou stranách. Bylo dosaženo shody, které předměty na straně Oxford Brookes University a na straně Karlovy Univerzity jsou nabízeny studentům a byl dohodnutý rámec výměny v těchto předmětech i kapacity (2 + 2 studenti). Po tomto úspěšném kole byly návrhy smlouvy postoupeny administrativním pracovníkům obou univerzit k dokončení všech procedur spojených s administrativou.

V rámci klíčové aktivity proběhlo jednání v Luxembourgu o možnostech stáží s Paivikki Kuoppangas (Turku School of Economics, Finsko), N. R. Derecho (Gitano, Španělsko), C. M. Lemos (EAHC, Lux), B. Konda (Fit institute, Slovinsko). Dále probíhala komunikace s H. Sumnallem (Liverpool John Moores Uni, VB). V Praze při příležitosti konference Pompidou Group pak jednání s R. IVES (United Kingdom), F. FAGGIANO (Italy), H. SUMNALL (United Kingdom), A. UHL (Austria). Zjišťován byl také předběžný zájem u bývalých studentů oboru adiktologie. Spolupráce s Liverpool John Moores

University, Velká Británie je stvrzena na neformální úrovni, v době řešení projektu se nepodařilo spolupráci ošetřit smluvně. S partnery z Finska a Lucemburku nebylo zatím možno stážové pobyty studentů dohodnout na takové úrovni, aby mohli studenti našeho oboru z návštěvy momentálně profitovat, ale doufáme, že se nám to v krátké době podaří.

Byly projednány podmínky a obsahová náplň stáží prostřednictvím programů Erasmus s Prof. Ianom Stolermanem a Dr. Rudolfom Uherom z Kings College London a Dr Jane Fountaine z Drugscope London.

S institucí IREFREA - European Institute of Studies on Prevention, Španělsko (zastoupená dr. Calafatem) se podařilo dojednat spolupráci a zajistit možnosti stáží studentů mgr. studia. Počet studentů bude limitován s ohledem na kapacitní možnosti zahraniční instituce. IREFREA ESP je vydavatelem impaktovaného odborného časopisu Adicciones, vede výzkumy v oblasti drogové prevence a v oblasti intervencí v rámci „taneční zábavy“ – tato profilace umožní vybraným studentům zvýšit svoji kvalifikaci a dovednosti. Spolupráce se slovinským Institute for Reserch and Development "Utrip" (dr. Kosir) také umožní stáže v oblasti intervencí v rámci „taneční zábavy“, významná je především iniciativa „Club Health“ (<http://www.club-health.eu/>). ASSOCIAZIONE IL PIOPPO ONLUS (dr. Maestro) je italská instituce, která nabídla stážové možnosti pro naše studenty mgr. oboru adiktologie.

Podařilo se nad rámec původního plánu navázat spolupráci s IB University Tbilisi (Gruzie). Po návštěvě tohoto potenciálně velmi zajímavého partnerského pracoviště došlo k dohodě o výměně pedagogů (jako první krok), nicméně dále pokračují jednání o dalším spolupráci na úrovni výměny studentů. Díky zastoupení německé strany u IB University pak směřujeme také k možnosti uzavřít trojstrannou dohodu, která by zahrnovala též VŠ v rámci IB University v Německu a umožnila tak českým studentům navštívit jak pracoviště v Tbilisi (Gruzie), tak vybraná pracoviště v Německu. Se zástupcem IB University (Jana Javakhishvili) pak byl dojednan přímo také společný studentský projekt, navazující na českou studii EUDAP, který by v roce 2011 obě university společně realizovaly.

V rámci projektu se uskutečnilo 29.9.2010 přednáškové odpoledne pro pedagogy a studenty MGR studia v Praze ve velkém sálu Psychiatrické kliniky 1. LF UK a VFN s názvem „Užívání návykových látek: aktuální trendy, výzkum, souvislosti“. Akce byla připravena ve spolupráci Sdružení SCAN a jejího partnera International Asociation of Addiction Journal Editors (ISAJE) a po dohodě všech tří stran byla zaměřena jednak na současné priority ČR v oblasti vědy a výzkumu a jednak zohledňovala potřebu propojovat ČR se zahraničními pracoviště a zejména otevírat cestu k výměnám pedagogů a studentů (i proto též výběr lektorů z předních amerických univerzit, s nimiž Centrum pozvolna navazuje spolupráci a zahájilo dialog o možnostech dlouhodobější spolupráce právě v uvedených oblastech. Po slavnostním zahájení akce vystoupil profesor Thomas F. Babor, Ph.D., M.P.H. (Community Medicine and Health Care Department, School of Medicine, University of Connecticut, USA a bývalý prezident ISAJE) s přednáškou „Co nám může věda říci o efektivní drogové politice?“ . Dále profesor Robert L. Balster, PhD(Institute for Drug and Alcohol Studies, Virginia Commonwealth University, USA a vedoucí prestižního PHD programu v adiktologii na tamní univerzitě) přednesl 2 příspěvky a to: „Vědecké podklady k problematice užívání těkavých látek“ a „Klubová drogová scéna jako výzva pro oblast veřejného zdraví“. Dalším přednášejícím byl profesor Thomas McGovern (Health Sciences Center, School of Medicine, Dept Texas Technical University, USA) s přednáškou „Spirituální rozměr úzdravy v léčbě závislostí (The spiritual dimensions of recovery in the treatment of addictions)“. Akce se zúčastnilo celkem 34 osob cílové skupiny a z toho bylo 17 studentů. Po přednášce cílová skupina hodnotila přednášku připraveným dotazníkem. Organizační zajištění přednášky bylo hodnoceno z 93% pozitivně z 7% neutrálně. 100% respondentů hodnotilo pozitivně srozumitelnost přednášky. Dále 93% respondentů hodnotilo pozitivně tempo přednášky a odbornou úroveň výkladu a 7% uvedlo neutrální hodnocení. Studenty nejvíce zaujala téma spirituality v léčbě závislostí a téma protidrogové politiky. 31% studentů nemělo potřebu témata dále rozvíjet a 69% studentů by rádo přivítalo např. více rozvinout téma spirituality, spojení s informacemi v ČR. Další témata, které by studenty magisterského studijního oboru zajímali jsou – protidrogová politika v EU i

mimo EU, gramotnost uživatelů v EU a ČR – srovnání, alkohol s kombinací THC, řízení pod vlivem THC. Na základě daného hodnocení považujeme organizaci přednášky za úspěšnou a pro cílovou skupinu smysluplnou a přínosnou.

Klíčová aktivita 5 - Zvyšování odborných a profesních kompetencí pedagogů

Cílem klíčové aktivity bylo zabezpečení stáží a kurzů pro akademické pracovníky denního magisterského studia. Stáže a praxe jsou v zahraničních institucích hlavním zdrojem teoretických poznatků a praktických dovedností výuky a výzkumu a zajišťování financování prostřednictvím výzkumu. Prostřednictvím stáží se umožnil přenos know-how a nejnovějších poznatků z praxe, výuky a výzkumu v oboru adiktologie. Pedagogičtí pracovníci získali po absolvování stáže poznatky a schopnosti z vedení výuky a vedení samotné výzkumné činnosti studentů. Absolvování stáží mělo značný pozitivní dopad na odborný růst pedagogů což přispělo ke kvalitnímu studiu adiktologie na české půdě. Zabezpečení stáží probíhalo formou dojednání podmínek pro průběžné využívání stážových kapacit a samotný průběh stáží v zahraničních institucích. Cílem klíčové aktivity bylo také zajistit, aby možnost stáží pokračovala i po ukončení projektu, a to dojednáním podmínek pro navazující stáže. Klíčová aktivita prostřednictvím spolupráce a transferu know-how ve výuce a výzkumu se zahraničními institucemi přispěla také ke zvyšování profesních kompetencí při přípravě a podávání výzkumných projektů, na kterých se účastní výzkumní a pedagogičtí pracovníci Centra adiktologie ve spolupráci se studenty oboru. Zvyšování kompetencí je nevyhnutné pro zvýšení konkurenceschopnosti a dobíhání náskoku západních krajín v oblasti vědy a výzkumu, kde se prostřednictvím grantových schémat a jiných finančních nástrojů rozvíjí a financuje majoritní část vzdělávání a výzkumu. Kurzy poskytované v rámci klíčové aktivity byly zaměřeny na doplňování a prohlubování vědomostí pedagogů dle jejich zaměření a projektů s cílem zajistit obsahově vysokokvalitní výuku a výzkum na porovnatelné a konkurenceschopné úrovni v porovnání se zahraničními vzdělávacími a výzkumnými institucemi. Zvyšování odborných kompetencí probíhalo prostřednictvím kurzů, jak na domácí půdě, tak i v zahraničí. Součástí klíčové aktivity byla také jazyková příprava interních pracovníků Centra adiktologie magisterského studia zaměřena na rozvoj specifických dovedností v jazyku anglickém v oblastech, jako jsou hlavně přednášková činnost v jazyku anglickém, příprava odborných textů v angličtině, vedení jednání, konferencí a seminářů a psaní článků přijatelných pro mezinárodní publikace.

V rámci projektu se pedagogové a lektori magisterského studia adiktologie účastnili následovných vzdělávacích aktivit:

12.-14.10. 2009: Kurz Statistics Base, absolvovaný v rámci prostor Centra SPSS v Praze, absolvovaný přednášejícím předmětů výzkumné praktikum, primární prevence, a.j. Kurz významně prohloubil znalosti v oblasti základních testovacích a analytických procedur, které jsou nevyhnutné jako podmínky pro adiktologický výzkum, jak kvalitativní, tak i kvantitativní. Protože značná část magisterského studia je věnovaná právě výzkumu v adiktologii - tvorbě návrhů výzkumných studií, jako i samotnému výzkumu – považujeme kurz za kritický pro odevzdání kvalitních základních znalostí studentům.

22. – 25. 10. 2009: Kurz supervize pro projekty a týmy, kterého potřeba přímo souvisí s výukou předmětu Supervize, který bude probíhat v letním semestru druhého ročníku magisterského studia. Kurz poskytl 20 hodin přímé výuky a workshopů s problematikou supervize. Kurzu se účastnil vyučující daného předmětu. Kurz bude pokračovat ve třetím monitorovacím období.

3.listopad 2009: Kurz Logistické regrese , který probíhal v rámci prostor Centra SPSS v Praze, absolvovaný přednášejícím předmětů výzkumné praktikum, diplomový seminář, case management, a.j. Kurz byl zaměřen na využití, podmínky a aplikování metody logistické regrese, která se často využívá především v kvantitativním výzkumu v sociálních vědách. Znalosti budou využity zejména v rámci

předmětu Výzkumné praktikum (dvousemestrální předmět), který si klade za cíl obeznámit studenty se všemi hlavními statistickými procedurami využívanými v sociálním výzkumu.

Listopad 2009: V listopadu 2009 proběhla intenzivní jazyková příprava v rozsahu 12 hodin, absolvovaná jednou podpořenou osobou. Příprava byla zaměřena na zvládnutí testu z anglického jazyka TOEFL, který se pokládá za směrodajný ohledně možnosti přednáškové činnosti na zahraničních univerzitách. V rámci magisterského studia se plánuje intenzivní přednášková činnost, především ve spolupráci s University of Gent, Belgie, a to především v rámci předmětů a projektů primární prevence.

V říjnu 2009 probíhala intenzivní jazyková příprava jedné podpořené osoby s cílem zdokonalit a prohloubit jazykové znalosti v oblasti tvorby a realizace výukových a výzkumných projektů a psaní odborných textů. Znalosti se využijí při přípravě společných projektů se zahraničními institucemi, které budou intenzivně probíhat v rámci magisterského studia. Znalosti jsou nevyhnutné při prezentování výsledků studií a projektů a při publikační činnosti, která je samozřejmou součástí výzkumných a výukových projektů.

Listopad 2009 – únor 2010 probíhal Kurz anglického jazyka pro začátečníky, kterého se účastnila jedna podpořená osoba. Kurz je zacílen na poskytnutí základných gramatických a konverzačních znalostí, které danému pracovníkovi chybí a které jsou nevyhnutné na základnou orientaci a komunikaci se spolupracujícími institucemi a na orientaci ve vědecko-výzkumné oblasti.

1 členka cílové skupiny se účastnila konference Společnosti medicínského práva s názvem Právní odpovědnost lékaře a zdravotnického zařízení v praxi, která přispěla k získání nejnovějších poznatků a trendů v oblasti právních sporů proti zdravotnickým zařízením v ČR. Představené byly kazuistiky z oblasti občanskoprávní odpovědnosti, konkrétně v oblasti náhrady škody na zdraví a ochrany osobnosti. Poznanky se využijí v rámci výuky trestněprávních předmětů a v praxi.

Září 2009 - březen 2010 probíhal specializační kurz anglického jazyka Certificate of Advanced English, kterého se účastnila jedna podpořená osoba. Kurz probíhal na půdě British Council v Praze a poskytl hloubkové poznatky z anglické gramatiky a metod výučby anglického jazyka, které budou využity v rámci výuky předmětu Odborný jazyk I a II, který bude probíhat v 1. a 2. semestru magisterského studia adiktologie. Kurz byl úspěšně ukončen na úrovni Certificate of Proficiency English.

Dále se cílová skupina projektu v počtu 1 podpořená osoba účastnila konference ISAJE – konference editorů adiktologických časopisů. Konference proběhla v Terstu ve dnech 24. – 27. 9. 2009 a významně přispěla ke zkvalitnění publikační činnosti a psaní článků, které jsou neoddelitelnou součástí vysokoškolského studia na magisterské úrovni. Hlavní část konference se věnovala problematice publikování pro editory neanglických odborných časopisů (témata: etika v publikování, pravidla pro začínající autory, indexování a IF).

Ve dnech 7.-10. 12. 2009 proběhla stáž 1 podpořené osoby na půdě vědecko-výzkumné instituce SERAF – Norwegian Centre for Addiction Research, která se zabývá výzkumem v oblasti závislosti a užívání návykových látek. Stáž byla zaměřena na přípravu výzkumné studie a koordinaci výzkumné studie v oblasti hodnocení vstupu do léčby a procesů léčby, a to v rámci různorodých institucí. Probíraly se možnosti využití vstupních dotazníků, jejich vhodnosti, validity a náročnosti, a jejich vliv na odmítnutí vstupu do studie ze strany klienta. Druhá část poukázala na problematiku koordinace multicentrické studie, jejího vlivu na finální počet klientů zařazených do studie a klientů zařazených do výsledných ukazatelů. Finální část probírala možnosti publikování a omezenost studií. Poznanky se využijí především při přípravě výzkumných studií v oblasti hodnocení léčby závislosti, která bude probíhat v rámci magisterského studia adiktologie. Poznanky se také využijí v rámci přednáškové činnosti u předmětu Ekonomika a zdravotnictví.

V rámci projektu dále proběhly čtyři semináře zaměřené na aktuální témata z oblasti vědy a výzkumu z oblasti závislostí. Zúčastnili se na něm členové cílové skupiny projektu.

Jeden člen cílové skupiny se zúčastnil konference - Konferenci Health Economics and Outcomes Research 3.6.2009 až 5.6.2009, Londýn, UK. Na konferenci byly prezentovány přístupy k ekonomickému hodnocení ve zdravotnictví, jeho vliv na decision-making ohledně poskytování léčby a financování léčby za podmínek omezených finančních zdrojů.

Ve dnech 2. 4. – 4. 4. 2009 se jedna podpořená osoba zúčastnila školení a tréninku supervizích dovedností ve Velkém Oseku. Kurz obsahoval celkem 20 hodin přímé výuky a workshopů.

Ve dnech 8.- 10.4.2010 se jedna podpořená osoba zúčastnila kurzu supervize pro projekty a týmy - kterého potřeba přímo souvisí s výukou předmětu Supervize, který bude probíhat v letním semestru druhého ročníku magisterského studia. Kurz poskytl 20 hodin přímé výuky a workshopů s problematikou supervize.

Jedna členka cílové skupiny se účastnila dne 24. 6. 2010 odborného semináře na téma: „Zpracování a ochrana osobních údajů“, organizovaného společností Lagisservis s.r.o. O absolvování semináře členka obdržela osvědčení. Jako lektor na semináři přednášel Mgr. Vít Zvánovec (odbor legislativy a práva EU, Úřad pro ochranu osobních údajů).

Obsahově byl seminář zaměřen zejména na rozbor nejdůležitějších oblastí aktuální právní úpravy nakládání s osobními údaji podle zákona č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů ale i z pohledu Evropského a Mezinárodního práva. Pozornost byla věnována hlavně otázkám:

- vymezení základních relevantních pojmů
- postavení a povinnosti správce a zpracovatele osobních údajů
- oprávnění subjektů údajů
- monitoring- kamerové systémy, odposlechy, monitorování e-mailů
- registrace subjektu a registrační formulář
- provádění kontroly ze strany Úřadu pro ochranu osobních údajů a ukládání sankcí za nedodržení povinností stanovených zákonem o ochraně osobních údajů

Výklad byl doplněn o příklady z praxe a judikatury. Znalosti ze semináře budou využity v předmětech magisterského studia - Základy práva, Právní normy a právní minimum.

V rámci projektu se zúčastnila jedna osoba cílové skupiny na Psychoterapeutickém výcviku REMEDIUM II ve Střelských Hošticích. Psychoterapeutický výcvik REMEDIUM II. je sebezkušenostní program zahrnutý do systému celoživotního vzdělávání pracovníků v pomáhajících profesích (odbornost-sebezkušenost-supervize). Výcvik je zaměřený na vzdělávání v oblasti práce se skupinou a skupinovými procesy. Výcvik se zaměřuje na akceleraci osobního a profesního růstu, zvyšuje citlivost pro vztahový poměr v pomáhající profesi a prakticky zdokonaluje dovednosti například při vedení rozhovoru, stanovování cílů či koncepční pojetí přístupu v rámci organizace. Znalosti a dovednosti získané v psychoterapeutickém výcviku budou využity v následujících předmětech magisterského studia: Komunitní práce, Specifika přístupu k uživatelům drog v konfliktu se zákonem, Intervence u klientů v konfliktu se zákonem.

Dále jedna podpořená osoba se zúčastnila 7. 2. – 10. 2. 2010 na stáži v Lucemburgu. Jednalo se o vzdělávací akci "Training workshop for prospective applicants Preparing a project application under the EU Health Programme 2008 - 2013", která byla zaměřena na zvyšování kvality projektových žádostí profesionálů v oblasti veřejného zdraví podávaných na evropskou agenturu EAHC. Znalosti ze semináře budou využity v předmětech magisterského studia zaměřených na problematiku mentálního a veřejného zdraví, výzkumné předměty (praktické cvičení).

Jeden člen pracovního týmu se v rámci projektu zúčastnil pracovního jednání v instituci Centre for Public Health, Liverpool John Moores University, UK (Harry Sumnall, Angelina Kurtev). Setkání bylo věnováno představení jednotlivých evropských institucí, a možnostem transnárodní spolupráce. Dále formální i neformální jednání o možnostech stážových pobytů pracovníků CA..

V rámci této klíčové aktivity byla také krátkodobá stáž v oddělení drogové prevence Evropského monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti (EMCDDA) v Lisabonu, které se zúčastnili tři osoby z cílové skupiny - pedagogové. Smyslem bylo seznámit se s chodem pracoviště, strukturou, klíčovými pracovníky a posty a jeho možnostmi, jak z hlediska spolupráce na případných projektech, tak především z hlediska spolupráce v rámci magisterského studia adiktologie. Diskutován byl také výzkumný projekt, v rámci kterého bude odpilotována spolupráce CA s EMCDDA. Dále byla vedena jednání o možnostech stážových pobytů pracovníků CA v rámci oddělení prevence EMCDDA.

Jedna podpořená osoba se zúčastnila posledního bloku kurzu supervize pro projekty a týmy v rozsahu 18 hodin ve dnech 20.10.-23.10. 2010, které byly zaměřeny na témata růstového modelu supervize a možnosti jeho uplatnění v různých oborech. Tyto modely jsou vhodné nejen pro doplnění výuky MGR studentů, ale především pro aplikační uplatnění v různých typech adiktologických služeb. Supervizní seminář přinesl množství podkladů a poznatků využitelných při výuce, včetně příkladů z praxe.

Dne 8.12.2010 se jedna podpořená osoba, jakožto lektorka Odborného jazyku magisterského studia adiktologie, participovala na jazykové zkoušce, kterou organizovalo British Council, a kterou úspěšně obhájila. Jednalo se o zkoušku CAE, která se předpokládá za účelem výuky jazyka na 1.LFUK.

V projektu se jedna podpořená osoba zúčastnila intenzivní výuky anglického jazyka. Výuka byla zaměřena na zdokonalení se v anglické gramatice, porozumění textu a konverzaci. V rámci výuky byl prostudován 60 stránkový odborný text, se kterým se pracovalo během výuky (překlad textu, analýza gramatických jevů, vysvětlení přečteného obsahu, shrnutí a komentář textu, diktát). Dále se jednalo o přípravu strukturovaného životopisu. Výuka byla mj. zaměřena také na schopnost prezentovat výzkumný projekt a výsledky výzkumu (název projektu, historiografie vybraného tématu, výzkumné otázky, výzkumné metody, výběrový soubor, výsledky, diskuze). Získané znalosti a dovednosti pomohou při výuce výzkumného praktika I. a II.

Ve dnech 20. - 26.11.2010 se jeden člen cílové skupiny zúčastnil psychoterapeutického výcviku vedeným pod Doc. PhDr. Jiřího Kocourka, Ph.D. v psychoanalytické skupinové psychoterapii. Cílem sebeskušenostní části výcviku je pochopit, jakým způsobem je pokříváno, či změněno vnímání v rámci sociálních, pracovních vztahů včetně vztahů s autoritami. Předchází tak komunikačním potížím. Zároveň zde vzniká prostor pro trénování dovedností využitelných ve fungování v rámci skupiny a vedení lidí a studentů. Nabyté zkušenosti budou využity ve výuce studentů, v rámci výuky předmětů magisterského studia zaměřených na vedení interview a diagnostické rozvažování.

Další členka cílové skupiny se zúčastnila ve dnech 18-20.11.2010 semináře Outreach and Peer Support: Correlation Outreach / Peer Support Seminar v Praze. Mezinárodní seminář svedl dohromady širokou škálu mezinárodních odborníků a profesionálů peer work, terénní práce a včasné intervence. Cílem akce bylo podpořit peer work a terénní práci v Evropě sdílením zkušeností a příkladů dobré praxe. Seminář poskytl širokou škálu prezentací a workshopů. Mezi hlavní témata semináře patřily:

- Jaký je aktuální stav, pokud jde o peer a terénní práci v Evropě?
- Poučení z 25 let zkušeností. Co funguje a co ne?
- Jak můžeme stimulovat smysluplné přístupy peer work v poskytování služeb a provádění zdravotních a sociálních intervencí?
- Jak se lze poučit z přístupů v různých společenstvích mladých, sexuálních pracovníků a migrantů?
- Jak můžeme zapojit vrstevníky v poskytování služeb a jak mohou politici podporovat vzájemné zapojení
- Jak identifikovat a využít skryté znalosti komunity a informace?
- Jak zlepšit komunikační dovednosti v práci s kolegy, obcemi, atd.

Poznátky budou využity v předmětu magisterského studia Moderní trendy v HR .

Jedna členka cílové skupiny se účastnila dne 24. 6. 2010 odborného semináře na téma: „Zpracování a ochrana osobních údajů“, organizovaného společností Lagisservis s.r.o. O absolvování semináře členka obdržela osvědčení. Jako lektor na semináři přednášel Mgr. Vít Zvánovec (odbor legislativy a práva EU, Úřad pro ochranu osobních údajů).

Obsahově byl seminář zaměřen zejména na rozbor nejdůležitějších oblastí aktuální právní úpravy nakládání s osobními údaji podle zákona č. 101/2000 Sb. o ochraně osobních údajů ale i z pohledu Evropského a Mezinárodního práva. Pozornost byla věnována hlavně otázkám:

- vymezení základních relevantních pojmů
- postavení a povinnosti správce a zpracovatele osobních údajů
- oprávnění subjektů údajů
- monitoring- kamerové systémy, odposlechy, monitorování e-mailů
- registrace subjektu a registrační formulář
- provádění kontroly ze strany Úřadu pro ochranu osobních údajů a ukládání sankcí za nedodržení povinností stanovených zákonem o ochraně osobních údajů

Výklad byl doplněn o příklady z praxe a judikatury. Znalosti ze semináře budou využity v předmětech magisterského studia - Základy práva, Právní normy a právní minimum.

Ve dnech 10-12.9.2010 se zúčastnila jedna osoba cílové skupiny další části Psychoterapeutického výcviku REMEDIUM II. Tato část programu se konala v Jihlavě. REMEDIUM II. je sebezkušenostní program zahrnutý do systému celoživotního vzdělávání pracovníků v pomáhajících profesích (odbornost-sebezkušenost-supervize). Program je zaměřený na vzdělávání v oblasti práce se skupinou a skupinovými procesy. Dále se zaměřuje na akceleraci osobního a profesního růstu, zvyšuje citlivost pro vztahový poměr v pomáhající profesi a prakticky zdokonaluje dovednosti například při vedení rozhovoru, stanovování cílů či koncepční pojetí přístupu v rámci organizace. Znalosti a dovednosti získané v psychoterapeutickém výcviku budou využity v následujících předmětech magisterského studia: Komunitní práce, Specifika přístupu k uživatelům drog v konfliktu se zákonem, Intervence u klientů v konfliktu se zákonem.

Ve dnech 8. 10. – 11. 10. 2010 dva členové cílové skupiny absolvovali stáž v Odborném léčebném ústavu psychiatrickém n. o. na Prednej Hore, Slovensko. Jedná se o zařízení specializované na krátkodobou a střednědobou ústavní léčbu závislostí a návykových poruch. Během stáže se účastníci podrobně seznámili s provozem léčebny a se změnami které proběhly v posledních letech, jejími jednotlivými odděleními i specifiky práce. S vedoucím psychologem Mgr. Vladimírem Stanislavem jsme diskutovali o aktuální pozici nelékařských zdravotnických profesí v rámci ústavu, mj. také o případném začlenění profese adiktologa do systému služeb ústavem poskytovaných. S ředitelem léčebny (MUDr. Oleg Martinove) byla diskutována možnost spolupráce v oblasti vzdělávání a výzkumu pregraduálních studentů (zejména s ohledem na potřebu srovnání léčebných služeb mezi různými zeměmi, případně jako doplňkové praxe), jako i možnost spolupráce na výzkumných a rozvojových projektech. Dále byla vedena jednání o možnostech stážových pobytů pracovníků CA i studentů MGR studia a byla domluvena možnost dalších stáží pedagogických pracovníků v zařízení.. Stáž byla realizována v celkovém rozsahu 20 hodin. Absolvování stáže umožní kvalitnější výuku zejména předmětů Systém léčebné péče 3 - Ústavní péče, TK, následná péče, Gambling, problémy spojené s nezvládnutým užíváním PC a Závislost na procesech. Rovněž umožní lepší vhled do problematiky systému léčebné péče v SR pro případné vedení bakalářských a diplomových prací, kde výzkumná část bude zaměřena na srovnání přístupu k léčbě v různých evropských regionech, včetně Slovenska.

Byla také navázána intenzivní spolupráce s organizací Mentor Foundation (USA) – jeden z čelních vzdělavatelů v primární prevenci a hodnocení kvality. Cílem je výměna zkušeností v výukou a diskusi se společných projektech v této oblasti s možností zapojení akademických pracovníků i studentů.

Další jednání s organizací Mentor Foundation (USA) byla vedena směrem možného společného využití potenciálu studentů pro mezinárodní projekty. Na závěr byla formulována priorita pokusit se o tento rozvoj v oblasti vzdělávání v primární prevenci (ve vazbě na projekt EUDAP Faculty) a rozvoje preventivních intervencí.

Současně se v průběhu třetího monitorovacího období otevřela diskuze s autory učebních textů *Overdose Prevention and Responses* - Matt Curtis a Lydia Guterman o možnosti pilotního workshopu pro pedagogy a spolupráci při zavedení tématu do běžné výuky na MGR úrovni. V rámci projektu již nebylo možné tento workshop zrealizovat, nicméně bylo dojednáno, že bude realizován v roce 2011 v rámci programů celoživotního vzdělávání a CA se na něj pokusí získat prostředky z rozvojových programů VŠ.

Jak již bylo uvedeno, v rámci návštěvy Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici se podařilo kromě dokončení podmínek ERASMUS smlouvy také dohodnout spolupráci v oblasti studentských projektů pod vedením pedagogů v oblasti Harm Reduction a byl připraven společný projekt v této oblasti.

Zvláštním tématem bylo právě jak trénovat pedagogy a jak je motivovat směrem k vývoji a realizaci studentských projektů a aktivnímu přístupu ke vtahování pregraduálních studentů do reálných výzkumných studií. Dne 4.11.2010 přijela do Prahy PhDr. Vavrinčíková a pro cílovou skupinu studentů a pedagogů se uskutečnila přednáška „Harm reduction na Slovensku – příležitosti a limity“. Akce proběhla v seminární místnosti v prostorách UK, Na Bojišti 3 a zúčastnilo se jí 25 podpořených osob, z toho 8 pedagogů magisterského studia. Po přednášce vyplňovala cílová skupina hodnotící dotazník. Organizační zajištění přednášky hodnotilo pozitivně 75% pedagogů a neutrálně 25% pedagogů. 88% pedagogů hodnotilo pozitivně srozumitelnost a tempo výkladu přednášející a zbylých 13% udělilo neutrální hodnocení. 75% pedagogů hodnotilo pozitivně odbornou úroveň výkladu a 25% ji hodnotilo jako neutrální. Nejvíce pedagogy zaujala téma terénních programů v SR, způsob podpory státní správou a klíčové dokumenty. 67% pedagogů nemělo potřebu téma dále rozvinout a 33% ano, s potřebou dané téma více rozvinout. Další téma, které by pedagogická obec ráda uvítala mezinárodní spolupráce mezi poskytovateli služeb a státní správou. Na základě pozitivního hodnocení přednášky pedagogy považujeme organizaci přednášky pro cílovou skupinu za úspěšnou a smysluplnou.

Po společném jednání v Bratislavě se zástupci organizace Plan B byla dohodnuta spolupráce s možností stážových pobytů pro pracovníky CA na tomto pracovišti, jako rozšiřující možnost stážovat v provozu právní poradny. Takový provoz je v ČR pouze jeden (Praha, ANO) a je problém proto s kapacitou.

V rámci projektu probíhala v rámci této klíčové aktivity (současně s předchozí klíčovou aktivitou) kontinuální komunikace s prof. Balsterem (USA), prof. Baborem (USA) a prof. Millerem. (USA) , která vyústila v dohody workshopů pro pedagogy a studenty MGR studia v Praze v září 2010. Další rovina komunikace se zaměřovala na posílení kompetencí akademických pracovníků MGR studia pro publikování v zahraničí a vedení studentů k tématům. V této rovině je spolupráce s prof. Millerem velmi užitečná skrze jeho hluboké zkušenosti s touto prací a současnými působením ve SCOPUS atd. Současně opět i zde komunikace mj. vyústila v dohodu workshopu pro akademické pracovníky pro oblasti publikování. Dále v průběhu konference ISAJE (viz dále) bylo provedeno jednání s oběma profesory (Balster a Miller) a byly představeny vzájemně profily výuky a výzkumu všech tří pracovišť. Zástupci těchto institucí se shodli, že trojstranná spolupráce je pro ně výhodná a že prioritním tématem bude rozvoj e-learningu ve spolupráci s ISAJE a vývoj tzv. e-learningového tutoriálu. Všechna tři pracoviště mají zájem na zvýšení kvality výuky MA stupně v adiktologii a byla na místě zvážena společný projekt směřující k vytvoření společného e-portálu pro e-výukové pomůcky.

V rámci projektu se uskutečnilo 29.9.2010 přednáškové odpoledne pro pedagogy a studenty MGR studia v Praze ve velkém sálu Psychiatrické kliniky 1. LF UK a VFN s názvem „Užívání návykových látek: aktuální trendy, výzkum, souvislosti“. Detaily o konané akci byli již popsány v KA č. 4. Po přednášce cílová skupina pedagogických pracovníků hodnotila přednášku připraveným dotazníkem. Všichni hodnotili organizační zajištění přednášky pozitivně. Také všichni hodnotili pozitivně srozumitelnost, tempo přednášky a odbornou úroveň výkladu. Pedagogy nejvíce zaujala téma spirituality v léčbě závislostí a aktuální trendy v oblasti. 45% pedagogů nemělo potřebu tématu dále rozvíjet a 55% pedagogů by rádo přivítalo např. souvislosti užívání návykových látek, přehledy za celý svět spojené s pozváním českých odborníků. Další témata, které by pedagogy magisterského studijního oboru zajímali jsou – aktuální praxe v zahraničí, evaluace léčby, multidisciplinarity

v adiktologii. Na základě daného hodnocení považujeme organizaci přednášky za úspěšnou a pro cílovou skupinu smysluplnou a přínosnou.

Konference ISAJE se v rámci projektu v Praze zúčastnila jedna podpořená osoba. V rámci konference se zaměřila na vzdělávání v oblasti publikování mladých autorů z neanglicky hovořících zemí. Diskutovány byly možnosti zlepšování publikačních dovedností studentů a využití e-learningových pomůcek. Vrcholem v tomto směru byl workshop prof. Iguchiho (USA) věnovaný propojování interaktivních prvků výuky s e-learningem a on-line výuka pro několik studentských skupin na různých univerzitách najednou. Konference umožnila účast na workshopech vedených špičkovými vědeckými pracovníky a editory prestižních časopisů s nejvyšším IF v oboru. V tomto směru splnila očekávaný přínos nejen z hlediska kvality a exkluzivity hlavních témat, ale také možnosti diskutovat s kolegy z různých univerzit o způsobu vzdělávání v publikačních dovednostech atd. Jak již bylo uvedeno dříve, v průběhu konference ISAJE bylo realizováno jednání s oběma profesory a byla představena vzájemně všechna tři pracoviště. Zástupci těchto institucí se shodli, že trojstranná spolupráce je pro ně výhodná a že prioritním tématem bude rozvoj e-learningu ve spolupráci s ISAJE a vývoj tzv. e-learningového tutoriálu. Všechna tři pracoviště mají zájem na zvýšení kvality výuky MA stupně v adiktologii a byla na místě zvážena společný projekt směřující k vytvoření společného e-portalu pro e-výukové pomůcky a především budoucí možnosti výměny pedagogů a vzájemné poskytování stáží

Se zástupcem IB University v Tbilisi v Gruzii (Jana Javakhishvilli) pak byl dojednáno přímo společný studentský projekt, navazující na českou studii EUDAP, který by v roce 2011 obě university společně realizovaly. Jedná se o možnost propojovat projekty výzkumných pracovníků, na kterých se mohou podílet přednostně studenti obou univerzit tedy opět téma propojování vědy v reálných projektech a zapojování studentů MGR studia do těchto projektů. IB univerzita podobně jako jiní partneři v tomto tématu vidí jedno z ohnisek pro spolupráci a je zřejmé, že pro pedagogy bude muset v tomto směru být vytvořeno více stimulační prostředí a že nástroj, jakým je vzájemná výměna pedagogů (což je hlavní diskutované téma) je významný nástroj k tomu, aby pedagogové měli srovnání a viděli různé modely na různých univerzitách, jak studenty do vědy zapojovat a jak současně neohrožovat velké studie, při zapojení většího počtu studentů a současně jak propojovat/kombinovat roli pedagoga a výzkumníka.

11.11. 2010 se zástupce CA účastnil jednání (V RÁMCI KONFERENCE PUBLIC HEALTH V Amsterdamu) při založení EU-SPR a vstup ČR do společnosti v rámci síťování výzkumných kapacit a spolupráce se zahraničními pracovišti. Diskuse o podmínkách vstupu institucí a studentů v rámci posilování zapojování studentů do výzkumu vedených jejich pedagogy. Plán dalších aktivit EU-SPR a volba řídicích orgánů.

Díky aktivitám v průběhu projektu, které se soustředily na dokončení podmínek výměn pedagogů a spolupráce v oblasti výuky s těmito institucemi, se podařilo splnit plán a CA získalo následující pracoviště do spolupráce umožňující jednostrannou i oboustrannou výměnu pedagogů: Mentor Foundation UK, University of South Caroline, Virginia university, Prešov, Predná hora, IB University Gruzie, Plán B Bratislava, University Mateja Bela Banská Bystrica, EMCDDA Lisabon, Hoegent College Gent, Belgie, University College Gent, Belgie.

Klíčová aktivita č.8 - Vypracování curricula magisterského studia adiktologie

Cílem klíčové aktivity bylo vytvořit komprehensivní a mezinárodně akceptované curricula pro denní magisterské studium adiktologie a navázat aktivní spolupráci s vzdělávacími a výzkumnými institucemi v zahraničí a vypracovat harmonizované a vzájemně uznávané curricula oboru adiktologie na magisterské úrovni.

V rámci projektu byla vypracována detailní obsahová stránka magisterského studia adiktologie – curriculum. Vypracování detailní obsahové stránky magisterského studia adiktologie předcházela analýza kurikul zahraničních institucí poskytujících vzdělávání v adiktologii. Na základě získaných poznatků a po zohlednění situace v ČR byl vypracován soubor předmětů v podobě anotací, které tvoří jádro magisterského studia. Každá anotace k předmětu byla zapracována do několikastránkového formuláře a vypracování předcházelo studium dostupné literatury a poskytnutí vhodných opor k daným předmětům.

Pro potřeby magisterského studia bylo pracovním týmem vypracováno celkem 59 kusů anotací. Každá anotace obsahuje název předmětu a jméno vyučujícího, rozsah předmětu v rámci studia, časovou organizaci předmětu, rozsah konzultací k předmětu, rozsah praxí, způsob zakončení předmětu, popis předmětu a hlavní oporní literaturu.

V průběhu projektu proběhla kompletní revize curricula v rámci přípravy na spuštění magisterského studia. Identifikovali se oblasti (hlavně předměty klinické adiktologie), kde byli navrženy zlepšení, která více odpovídá požadavkům praxe a lépe kombinují teoretickou a praktickou perspektivu, oproti stávajícímu curricula, které se použije pro první ročník magisterského studia. Tato zlepšení se v průběhu posledního monitorovacího období implementují do stávajícího curricula tak, aby mohli být použity pro další ročníky magisterského studia. Dále došlo ke zpracování dvou zcela nových předmětů, které výrazně posunout možnosti adiktologů směrem k medicíně a ošetřovatelství. V rámci analýzy potřeb, kterou opakovaně ověřujeme a aktualizujeme u našich absolventů BC studia a studentů MGR studia se ukázalo, že pro oblast ošetřovatelství a toxikologie, v kurikulu chybí odpovídající předměty. Došlo proto k dohodě s Toxikologickým ústavem 1. LF UK a Ústavem ošetřovatelství 1. LF UK o doplnění vzdělávacího kurikula o komponentu ošetřovatelství a toxikologie v adiktologii a hraniční témata mezi oběma disciplínami.

V průběhu projektu probíhala komunikace s Univerzitou Mateja Bela, Banská Bystrica o harmonizaci kurikula v oblasti veřejného zdraví. Na jejich univerzitě existuje specializovaný kurz na tuto oblast vzniklý adaptací programu z Británie. Na tuto obecnou komunikaci pak v průběhu projektu navázala práce při dokončení podmínek ERASMUS smlouvy zmíněné dříve, neboť analýza předmětů pro ERASMUS kontrakt současně slouží také jako podnět pro úpravy předmětů a jako inspirace dalšího vývoje oboru na MGR úrovni, neboť partnerský program v Británii má za sebou delší vývoj a může nám sloužit jako zdroj inspirace.

Doposud neexistoval žádný výukový text, který by komplexně pojímal v odpovídajícím rozsahu oblast poskytování preventivní a léčebné péče. Práce na tomto dokumentu běžela v průběhu druhé poloviny projektu a byla dokončena do pracovní verze. Práce však výrazně překročily původní plán a ukázalo se být časově náročné. Pro studenty magisterského studia se však jedná o jeden z klíčových výukových textů, bez kterých nelze adekvátně propojit jednotlivé klinické předměty a předměty v linii veřejného zdraví. Předchozí aktivita úzce souvisí s naší snahou o aktivní spolupráci s dalšími vzdělávacími a výzkumnými institucemi v zahraničí a harmonizování a vzájemně uznávané curricula oboru adiktologie na magisterské úrovni. V tomto směru jsme nejvíce pokročili v rámci předchozí popsané spolupráce s prof. Millerem (University of South Caroline) and prof. Balsterem (Virginia University). Přesto je na vývoj vzájemně uznatelných a komprehensivních curricula nevyhnutné kontaktovat a síťovat i především významné evropské instituce (zatím se podařilo více s univerzitami v USA) zabývající se výukou oboru a facilitovat diskuzi o vzájemně propojeném a harmonizovaném

obsahu výuky. Celá tato oblast se stala jedním z velkých témat ISAJE konference v Praze a doprovodných satelitních částí programu této konference.

Klíčová aktivita č. 9 - Dovybavení výuky magisterského studia a výzkumu studentů

Cílem klíčové aktivity bylo zajištění učebních pomůcek, dovybavení knihovny a studovny a zvýšení kapacity počítačové učebny pro potřeby magisterského studia. Před započítáním výuky byly vybaveny učebny pro přednáškovou činnost nábytkem, učebními pomůckami a drobným kancelářským materiálem.

Proběhlo vyhodnocení a prodiskutování potřeb ohledně hardwarového a softwarového zabezpečení a vyhodnocení kompatibility navrhovaného systému se stávajícím systémem. V průběhu projektu došlo ke dvěma zásadním změnám týkajících se přestavby počítačové učebny, které do poslední chvíle byly předmětem jednání a hledali jsme nejlepší řešení. Nakonec se časový posun ukázal být prospěšný a podařilo se tak z hlediska projektu naplnit všechny úkoly a priority a současně reagovat na změnu v prostorovém zázemí pro výuk. V průběhu projektu se podařilo vytvořit PC učebnu pro studenty magisterského studia v domě u Nemocnice 4. Na stejné chodbě běží plánovaná výuka a jedná se tedy o prostory, kde se studenti celodenně zdržují, do budovy je také přesunuta celá knihovna 1.LF a studenti tak zde mají plný komfort. Proběhla reorganizace PC učebny a učebna byla technicky upravena do stavu, aby byla plně funkční od počátku semestru pro studenty. Dále proběhlo dovybavení počítačové učebny 11 vysoce výkonnými počítači s možností zapojení dataprojektoru, na kterých ihned začali současní studenti (první ročník studia) pracovat a mít k dispozici pro specializované semináře a výuku (zejména výzkumných předmětů.) Tato učebna byla dovybavena za tímto účelem nábytkem, učebními pomůckami a kancelářskými židlemi dle analýzy potřeb. Všechny počítače v učebně byly připojeny na internet a byl do nich nainstalován software jak pro výukové, tak výzkumné účely.

V rámci projektu byl taky zabezpečen online přístup do časopiseckých databází na dvou počítačích s možností vytisknutí nalezených článků. Za tímto účelem jsem opět synchronizovali přístup spolu s UVI a rozdělili zodpovědnost mezi obě tyto instituce, neboť UVI díky dokončené rekonstrukci bylo schopné vyjít vstříc našim požadavkům a technicky bylo možné propojit novou PC učebnu (viz výše) s vybavením studoven a termináloven v budově U nemocnice 4, díky čemuž si studenti mohou tisknout přímo texty z databází tak, jak bylo slíbeno.

Na počátku projektu byla provedena analýza požadavků na dovybavení knihovny. V knihovně kontinuálně probíhala její elektronizace a dovybavení studijní literaturou. V průběhu projektu bylo zakoupeno celkem 109 českých a zahraničních titulů. Výběr publikací vychází z požadavků jednotlivých pedagogů a zahrnuje zejména tituly z oblastí drogové politiky, ekonomie, epidemiologie, statistické zpracování dat, metodologie a kriminologie. Dále probíhala katalogizace dodaných publikací Ústavem vědeckých informací 1. lékařské fakulty UK, která studentům umožní snadné vyhledávání prostřednictvím centrálního katalogu UK. Kromě zahraničních publikací bylo objednáno také pět ročníků slovenského časopisu Alkoholizmus a drogové závislosti /Protialkoholicky obzor/, a to od roku 2006 po aktuální ročník 2010. Také zakoupen zahraniční časopis Addiction. Časopis Addiction je největší časopis v oboru s nejvyšším IF a pro studenty je zde důležité nejen vidět trendové články, ale především diskusní rubriky k nim. Srovnatelnou úroveň těchto rubrik nemá žádný z jiných oborových časopisů a jejich výuková hodnota je velmi vysoká skrze mezioborové nastavení a reprezentaci různých proudů v oboru. Navíc časopis nabízí různé typy zpětných reflexí ke starším tématům, což opět je pro výuku velmi atraktivní a nabízí množství materiálu na procvičení a doplnění výuky. V tomto směru došlo k významnému posílení oborového fondu a publikace byly z části dány k dispozici prostřednictvím služby UVI a z části v rámci odborové knihovny Centra adiktologie.

Pro zabezpečení vysokokvalitní výzkumné činnosti byly v rámci projektu taky poskytnuté specifické články, které nejsou obsaženy v objednané periodické literatuře a knihách. Jednalo se konkrétně o překlady článků - Hraniční množství z hlediska drogových deliktů a Co je „Harm reduction“ (stanovisko Mezinárodní asociace pro harm reduction)

Klíčová aktivita č.10 - Internetové stránky magisterského studia adiktologie

Cílem této klíčové aktivity bylo vytvoření internetových stránek magisterského studia adiktologie, které mají sloužit studentům a veřejnosti jako zdroj informací především o magisterském studiu, o novinkách v oboru adiktologie a o výsledcích výzkumu pedagogů a akademických pracovníků magisterského programu adiktologie.

Ve průběhu projektu proběhla reorganizace původních webových stránek dle zadání na provedení systémových úprav. Byly úspěšně zprovozněny nové webové stránky Centra adiktologie. Proběhla kompletní rekonstrukce původního designu a obsahu webových stránek včetně jednotlivých rubrik a článků v nich. V rámci změn byl také vytvořen nový redakční systém, který skýtá výrazně širší možnosti práce s těmito stránkami a mj. také větší interaktivitu se studenty (např. formou diskuzí a přihlašování se k praxím apod.). V rámci projektu je na webových stránkách zveřejněna informace o studiu a jeho akreditaci. Informaci je možné najít na : <http://www.adiktologie.cz/articles/cz/220/1524/NOVINKA-Priprava-a-rozvoj-denniho-magisterskeho-studia-oboru-adiktologie.html> a na <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/220/1701/Magistersky-studijni-program-adiktologie-jiz-od-skolního-roku-2010-2011>. Dále je zveřejněna informace o přijímacím řízení a podmínkách přijímacího řízení do magisterského studia adiktologie, a to na <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/178/525/Informace-o-prijimacim-řízení-pro-bakalarsky-a-magistersky-obor-adiktologie>. Na webových stránkách adiktologie.cz, v podkategorii Studium/Denní magisterské studium jsou zveřejněny sylaby magisterského studia a to v souladu s požadavky akreditační komise o zveřejnění. V rámci projektu byl také zveřejněn rozvrh magisterského studia oboru adiktologie pro 1. ročník akademického roku 2010/2011: <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/330/1963/Rozvrh-magisterskeho-studia-oboru-adiktologie-pro-1-rocnik-akademického-roku-2010-2011>. Dále byly uloženy výukové opory k jednotlivým předmětům pro interní potřeby. (napr.: <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/333/1692/Case-management-II-plan-a-strategie-vedeni-pripadu>, http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/334/1684/Rizeni-lidskych-zdroju_a.j). V rámci projektu je na webových stránkách také uložen soubor diagnostických nástrojů používaných v adiktologické praxi: <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/165/1494/Dotaznik-pro-zhodnoceni-rizika-prenosu-krevne-prenosnych-virovych-infekci-Blood-Borne-Virus-Transmission-Risk-Assessment-Questionnaire-BBV-TRAQ>-<http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/165/1366/Dotaznik-SF-36>
<http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/165/1304/Schwartzova-skala-hodnoceni-terapie>
<http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/165/1302/Ceska-verze-dotazniku-Maudsley-Addiction-Profile>
<http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/165/904/Dotaznik-kvality-zivota-WHOQOL-BREF-a-WHOQOL-100>

Taky byla zveřejněna zpráva o úspěšném ukončení projektu:

<http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/371/2653/Zprava-o-úspěšnem-ukončení-projektu-Priprava-a-rozvoj-denniho-magisterskeho-studia-oboru-adiktologie-cislo-projektu-CZ-2-17-3-1-00-31430->

Klíčová aktivita č.11 - Řízení a administrace projektu

Řízení projektu v průběhu trvání projektu sestávalo z aktivit:

administrativních projektových aktivit: pořádání a vedení pracovních meetingů, administrace personálních záležitostí – administrace pracovních výkazů, pracovních smluv pro potřeby projektu, aj.; administrace rozpočtu a plánování pro potřeby realizace projektu. V rámci administrativních projektových aktivit docházelo k časté komunikaci mezi jednotlivými složkami 1.LFUK. Obsahových projektových aktivit: koordinace jednotlivých interních a externích pracovníků při psaní učebních textů a obstarávání korektur, sazeb, překladů a tisku ostatních učebních textů, koordinace a kontrola akcí organizovaných pro cílové skupiny, koordinace práce pracovníků v průběhu celého trvání projektu. Kontinuálně probíhala kontrola výstupů a jejich vazba na rozpočet pro potřeby kvalitního naplnění výstupů. Supervize a intervize pracovního týmu probíhala v rámci porad týmu formou pololetního setkání vedení projektu s externím supervizorem. Intervize zajišťoval přímo vedoucí projektu prostřednictvím vymezených částí porad týmu, mimo základní program porad. V rámci administrace a řízení projektu probíhaly také přípravy k ukončení projektu a psaní průběžných monitorovacích zpráv. Také byla vytvořena výstupní zpráva o projektu, publikace o projektu (viz. <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/371/2653/Zprava-o-uspesnem-ukonceni-projektu-Priprava-a-rozvoji-denniho-magisterskeho-studia-oboru-adiktologie-cislo-projektu-CZ-2-17-3-1-00-31430->).

Klíčová aktivita č.12 - Interní hodnocení projektu

V průběhu projektu proběhla revize stávajícího systému hodnocení vědecké a publikační činnosti pedagogů. Na základě výsledků revize byla zpracována doporučení pro modifikaci stávajícího systému, tak aby představoval efektivní nástroj pro hodnocení a motivaci pedagogických pracovníků a byl sfinalizován text interního hodnocení a zaslán pedagogům k vyplnění. V rámci individuálního hodnocení pedagogů tak jsou akcentovány následující aktivity: (1) podíl na zahraničních a/nebo domácích výzkumných projektech, (2) publikační činnost v impaktovaných a/nebo recenzovaných odborných časopisech, (3) aktivní účast na odborných konferencích, (4) citační ohlasy a (5) hodnota h-indexu (index ke kvantifikaci vědeckovýzkumného výkonu jednotlivce zjišťovaný prostřednictvím databáze Web of Science). Taky v rámci projektu proběhla finalizace a analýza dat. Následně byly výsledky využity při hodnocení jednak pedagogů vyučujících v prvním ročníku MGR studia a jednak pracovníků tohoto projektu, které spadají do klíčové aktivity. Hodnocení probíhalo dotazníkovou formou od zahájení studia na podzim 2010 a v budoucnu se bude se konat vždy po skončení semestru. Pedagogové magisterského studia také vyjadřovali svůj názor prostřednictvím společných porad pedagogů.

V rámci projektu byla vytvořena finální podoba dotazníku pro hodnocení magisterského studia studenty. Bylo také provedeno hodnocení kvality výuky studenty magisterského studia adiktologie a to formou dotazníků, který byl administrován písemně. Elektronická administrace bude studentům k dispozici až od dalšího semestru, jelikož to nebylo technicky možné v době hodnocení z důvodu práce na nové verzi webového portálu. Výsledky hodnocení jsou dostupné na webových stránkách: <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/330/2624/Hodnoceni-magisterskeho-studia-oboru-adiktologie-v-zimnim-semestru-akademickeho-roku-2010-2011> a taky budou součástí výroční zprávy za rok 2010. Pro vyjádření názoru o kvalitě studia a pedagogů bylo také spuštěno diskusní fórum na výše uvedených internetových stránkách.

Klíčová aktivita č.13 - Zhodnocení a evaluace průběhu projektu a výsledků

V rámci klíčové aktivity proběhlo závěrečné zhodnocení projektu, kterého výstupem je závěrečná zpráva. V rámci aktivity také proběhla závěrečná tisková konference dne 25.11.2010 v prostorách Ponrepo – Bio Konvikt, Praha v rámci Ceny adiktologie. Provedení účetního auditu projektu (realizuje 1. LF UK, není zahrnuto v rozpočtu): Během projektu byly vyhotoveny čtyři monitorovací zprávy, jejichž součástí jsou za jednotlivá období „Přehledy nákladů“. Ke každému „Přehledu nákladů“ jsou přiloženy účetní sestavy o zaúčtování, vystavené faktury, cestovní příkazy, drobná vydání. V tomto monitorovacím období ověřila auditorská firma (PKF Audit s.r.o.) účetní uzávěrku UK v Praze – 1.LF za období od 1.1.2009 do 31.12.2009, bez výhrad. V roce 2010 proběhl průběžný audit za období 1/2010–9/2010. (Viz „Zpráva nezávislého auditora“ z výroční zprávy za rok 2009, str. 149–150.)

Harmonogram klíčových aktivit

Měsíc a rok (mm/yy)	Číslo měsíce realizace projektu	Klíč. aktivita 1	Klíč. aktivita 2	Klíč. aktivita 3	Klíč. aktivita 4	Klíč. aktivita 5	Klíč. aktivita 8	Klíč. aktivita 9	Klíč. aktivita 10	Klíč. aktivita 11	Klíč. aktivita 12					
01/2009	1	✓	✓	✓				✓	✓	✓						
02/2009	2	✓	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓						
03/2009	3	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓						
04/2009	4	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓					
05/2009	5	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓						
06/2009	6	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓						
07/2009	7	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓						
08/2009	8	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓						
09/2009	9	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓					
10/2009	10	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓					
11/2009	11	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓						
12/2009	12	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓						
01/2010	13	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓						
02/2010	14	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓						
03/2010	15	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓						
04/2010	16	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓					
05/2010	17	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓					
06/2010	18	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓						
07/2010	19	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓						
08/2010	20	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓						
09/2010	21	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓						
10/2010	22	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓					
11/2010	23	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓					
12/2010	24				✓	✓	✓		✓	✓	✓					
	25															
	26															
	27															
	28															
	29															
	30															
		Klíč. aktivita 1	Klíč. aktivita 2	Klíč. aktivita 3	Klíč. aktivita 4	Klíč. aktivita 5	Klíč. aktivita 8	Klíč. aktivita 9	Klíč. aktivita 10	Klíč. aktivita 11	Klíč. aktivita 12					

Publicita projektu

Celý projekt byl v rámci své realizace robustně propagován. Níže uvádíme komplexní sumarizaci propagačních aktivit a výstupů.

Projekt byl stabilně prezentován na webových stránkách příjemce podpory - Centra adiktologie:

- <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/220/1524/NOVINKA-Priprava-a-rozvoj-denniho-magisterskeho-studia-oboru-adiktologie>
- <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/178/525/Informace-o-prijimacim-rizeni-pro-bakalarsky-a-magistersky-obor-adiktologie> <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/220/1701/Magistersky-studijni-program-adiktologie-jiz-od-skolniho-roku-2010-2011>
- <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/371/1929/Zprava-o-prinosu-absolvovane-staze-kurzu>
- <http://www.adiktologie.cz/cz/articles/detail/371/2653/Zprava-o-uspesnem-ukonceni-projektu-Priprava-a-rozvoj-denniho-magisterskeho-studia-oboru-adiktologie-cislo-projektu-CZ-2-17-3-1-00-31430->

Na externích stránkách je projekt nadále prezentován:

- <http://www.extc.cz/aktuality/magistersky-studijni-program-adiktologie-156.html>
- http://www.zdravnet.cz/detail/magistersky_studijni_program_adiktologie.html
- <http://www.facebook.com/pages/Boredoms-Not-a-Burden-Anyone-Should-Bear/105692606130741#!/pages/Studium-adiktologie/143618372341354?sk=info>
- <http://iforum.cuni.cz/IFORUM-9872.html>, <http://iforum.cuni.cz/IFORUM-9878.html>.

Dále probíhala propagace na konferencích, seminářů, workshopů a jiných akcí:

- AT konferenci v Měříně, 31.5.-4.6.2009;
- Konferenci primární prevence, 2.11.-3.11.2009;
- Konferenci „Cena adiktologie“, 19.11.2009;
- Konference Pompidou Group, Praha, 30-31.3.2010;
- Konference Kvalitativní metody ve výzkumu, kterou organizovala FSS Brno dne 21.1.2010;
- AT konference ve Špindlerově Mlýně, 26-29.4.2010;
- Konference „Městská a regionální protidrogová politika v éře globalizace“, Praha, 30. 9.–2. 10. 2010;
- Konference International Association of Addiction Journal Editors, Praha, 30. 9.–3. 10. 2010;
- Konference Primární prevence rizikového chování, Praha, 8.–9. 11. 2010;
- Konference 8th National Harm Reduction Conference „Beyond Borders“, 18. – 21. 11. 2010, Austin, Texas, USA;
- Konference 36th Annual Meetings Of The Mid-South Sociological Association, 13. -16. 10. 2010, Baton Rouge, Louisiana, USA;
- Parlamentní seminář, Praha, 8.4.2010 ;
- Den otevřených dveří 1.LF UK, 9.1.2010;
- Pravidelné mezinárodní setkání komunit - Komunita cup 2010, 18-20.6.2010.

Tištěná publicita:

- Časopis Adiktologie - září a prosinec 2009
- Časopis Adiktologie 3/2010: Inzerát na studium adiktologie BC/MGR v prezenční a kombinované formě, str. 162

Časopis Adiktologie 3/2010 a 4/2010: Podpora magisterské formy studia adiktologie prostřednictvím výstupu projektu ESF – článků: 1 - odborný článek Šejvl J. (2010). Kokain (1. Část), 2 – odborný článek Holcnerová P., Vzorce užívání alkoholu ve vybraných kulturách

- Publikace Centre for Addictology – Current Projects (September 2010):

Info Master Degree Programme in Adictology at the 1st Faculty of Medicine of Charles University, str. 10.

- Časopis Adiktologie, supplementum 1/2010: Anglický inzerát BC/MGR studium v prezenční a kombinované formě
- Lidové noviny 17.11.2010: inzerát BC/MGR studium
- Lidové noviny 30.11.2010: inzerát BC/MGR studium
- Monografie Primární prevence rizikového chování ve školství (Miovský, Skácelová, Zapletalová, Novák – 2010): Info Magisterské studium adiktologie (str. 259).
- V prosinci 2010 byly inzertní předlohy studia adiktologie, včetně magisterské formy, zařazeny též do sborníku konference Kvalitativní výzkum a vzdělávání, která se konala v Olomouci 24.–25. 1.2011.

Informování o projektu, jeho cílech a financování probíhalo v rámci všech jednání, jak na půdě ČR, tak i v zahraničí:

- informování cílových skupin proběhlo také v rámci jednání: FF UP Olomouc, kterého se účastnili zaměstnanci katedry psychologie a v rámci kterého proběhla diskuse o přestupu studentů do MGR studia adiktologie;

- jednání ohledně výměny studentů na katedře psychologie FFUP Olomouc;
- školení vedoucích praxi 20.10.2009 Havlíčkův Brod;
- jednání ohledně školení vedoucích praxí v instituci Podané ruce, Brno;
- jednání o spolupráci ohledně magisterského studia na Univerzitě Mateja Bela, Banská Bystrica, Slovensko;
- propagační materiály byly poskytnuty organizaci Open Society Fund při jednání o vydávání publikací;
- jednání ohledně výměn studentů na University of Gent;
- v rámci stáže v instituci SERAF, Oslo;
- školení vedoucích praxi 14.4.2010 v psychiatrické léčebně Červený dvůr;
- jednání o dojednání stáží a výměnných pobytů na Univerzitě v Prešove, Slovensko;
- v rámci stáže v instituci EAHC, Luxemburg;
- v rámci stáže v instituci EMCDDA, Lisabon;
- v rámci pracovního jednání v instituci Centre for Public Health, Liverpool John Moores University, UK.

Na jednotlivých akcích bylo distribuováno přes 800 ks informačních bulletinů a 40 velkoformátových plakátů prezentujících projekt a magisterské studium adiktologie.

Projekt byl v rámci výuky také prezentován studentům bakalářského studia, jakožto možným uchazečům o denní magisterské studium.

Proběhli celkem 2 tiskové konference – 7.4.2010 ve Faustově domě v Praze a 25.11.2010 v prostorách Ponrepo – Bio Konvikt, Praha.

Během všech činností realizace projektu byly všechny zúčastněné osoby a organizace, české i zahraniční, informováni o podporě z ESF. Současně byla tato podpora a logo ESF a EU také vedena ve všech vydávaných materiálech, publikacích, tiskových zprávách, prezentacích apod.

Výstupy projektu

V rámci projektu bylo celkově vytvořeno 133 nových produktů (původně plánovaná hodnota byla 50):

- 40 ks výukových a studijních textů (seznam viz. klíčová aktivita č.2)
- 1 ks publikace - První pomoc při předávkování
- 1 ks publikace - Manuál kódování mediálních sdělení o návykových látkách a tématech s nimi spojených
- 1 ks publikace - Manual for Coding of Media Messages on Addictive Substances and Related Issues
- 1 ks publikace - Provádění a hodnocení case managementu pro uživatele návykových látek s komplexními a mnohočetnými problémy
- 1 ks výukový text - Hraniční možnosti z hlediska drogových deliktů
- 1 ks výukový text - Co je "Harm reduction"?
- 1 ks výukový text - Historie návykových látek
- 1 ks publikace – Cybersex
- 8 ks pracovní listy - Provádění a hodnocení case managementu pro uživatele návykových látek s komplexními a mnohočetnými problémy
- 1 ks – Akreditační spis
- 1 ks – Akreditační spis v anglickém jazyce
- 56 ks – Syllaby pro předměty magisterského studijního programu adiktologie
- 1 ks – Anotace k pro předměty magisterského studijního programu adiktologie
- 1 ks – Manuál praxí
- 1 ks – Text interního hodnocení pedagogů magisterského studia adiktologie
- 1 ks – Vypracované curriculum na magisterské úrovni oboru adiktologie
- 3 ks - Tematická, personální a ekonomická koncepce vědy a výzkumu na magisterské úrovni
- 1 ks – Logbook pro studenty magisterského studijního programu adiktologie
- 1 ks – Normy pro diplomové práce studentů mgr. studijního programu adiktologie
- 1 ks - Přípravný kurz k přijímacím zkouškám na navazující magisterské studium adiktologie
- 1 ks - Přednáška „Užívání návykových látek: aktuální trendy, výzkum, souvislosti“
- 1 ks - Přednáška - „Harm reduction na Slovensku – příležitosti a limity“
- 1 ks - Interní vzdělávání pro cílovou skupinu organizované centrem adiktologie
- 1 ks - Účast na kurzu supervize pro projekty a týmy pro jednoho člena cílové skupiny
- 1 ks - Účast na kurzu supervize pro projekty a týmy – pokračování pro jednoho člena cílové skupiny
- 1 ks – Účast na kurzu Statistics Base pro jednoho člena cílové skupiny
- 1 ks – Účast na kurzu Logistické regenerace pro jednoho člena cílové skupiny
- 1 ks - Účast na kurzu anglického jazyka pro začátečníky pro jednoho člena cílové skupiny
- 1 ks – Účast na specializačním kurzu anglického jazyka Certificate of Advanced English

V rámci projektu bylo podpořeno celkově 89 osob, z toho 31 studentů. Původně bylo v projektu slíbeno podpoření 2x35 studentů prvního a druhého ročníku magisterského studia (z čeho se předpokládalo 80% úspěšně podpořených osob). V rámci projektu však nebylo technicky možné otevřít 2 ročník studia (ten bude otevřen až tenhle rok). Z tohoto důvodu, byl počet celkově podpořených studentů magisterského studia o něco menší. Zkoušky do prvního ročníku nově otevřeného magisterského studia úspěšně složilo 31 studentů.

Problémy při realizaci

Mezi největšími problémy pro realizaci projektu zpětně shledáváme přetíženost pedagogů a jejich obecně nízké platové ohodnocení (např. pro samotnou výuku a práci se studenty je průměrná měsíční mzda pedagoga v rozmezí 22-26 tisíc hrubého). V tomto smyslu projekt na jednu stranu přinesl úžasné a klíčové řešení pro vznik nového programu – tedy to, že akademičtí pracovníci byly honorováni za práci mimo rámec výuky a práce se studenty a měli pro tuto práci motivaci jak finanční, tak i osobní, neboť pro většinou s úkolů a cílů by nikdy nebylo v běžných provozních nákladech možné získat adekvátní podporu.

Dílní problémy při realizaci projektu byly popsány v rámci jednotlivých monitorovacích zpráv. Níže uvedeme pouze ty nejdůležitější, které nějakým způsobem ovlivnily realizaci klíčových aktivit. U všech zmíněných komplikací se povedlo riziko vážného dopadu na dosažení výstupů eliminovat. Částečné komplikace (všechny včas eliminované) byly:

- časová vytiženost pedagogů (zejména externích) studia a z toho plynoucí nedodržování termínů pro dodávání podkladů pro realizaci jednotlivých klíčových aktivit,
- průtahy při rozšíření a vybavení počítačové učebny
- příprava učebních textů a sylabů. Realizace celé klíčové aktivity byla časově náročnější, než bylo plánováno v původním harmonogramu projektu,
- účast na stážích a praxích a omezená dostupnost pedagogů pro tento cíl,
- časová náročnost vyjednávání o autorských právech,
- problémy se zajištěním zahraničních partnerů v anglicky hovořících zemích (priorita).

Závěr

V období 1. ledna 2009 – 31. prosince 2010 probíhal projekt „Příprava a rozvoj denního magisterského studia oboru adiktologie“ (číslo projektu CZ.2.17/3.1.00/31430). Cílem projektu bylo vybudovat kvalitní zázemí pro výuku, vzdělávání a výzkum v oboru adiktologie na magisterské úrovni. Projekt byl financován prostřednictvím Evropského sociálního fondu a Rozpočtu hlavního města Praha. Výstupem projektu bylo úspěšné vybudování zázemí pro výuku, vědu a výzkum v oboru adiktologie na magisterské úrovni, která doposud v České republice neexistovala. V rámci projektu se podařilo úspěšně nejen akreditovat magisterský studijní program adiktologie a také ho v roce 2010 otevřít. 1. ročník magisterského studia se tak stal historicky první skupinou studentů tohoto oboru ve střední Evropě. Oproti bakalářskému programu je do větší hloubky rozvíjena klinická výuka a zejména pak teoretické znalosti i praktické dovednosti studentů. Samostatně jsou v programu profilovány linie výuky v oblastech duševního a veřejného zdraví. Důraz je kladen na prohloubení erudice směrem k vědě a výzkumu v oboru adiktologie s důrazem na zahraniční spolupráci. V rámci projektu byla posilována spolupráce s domácími a zahraničními partnery ve výzkumu závislostí a v dalším vzdělávání a to jak na úrovni zvyšování kompetencí a odborné přípravy pedagogů, tak na úrovni rozvoje a posilování výměny zkušeností a harmonizaci výuky na různých univerzitách a zapojování studentů do vědecké činnosti.